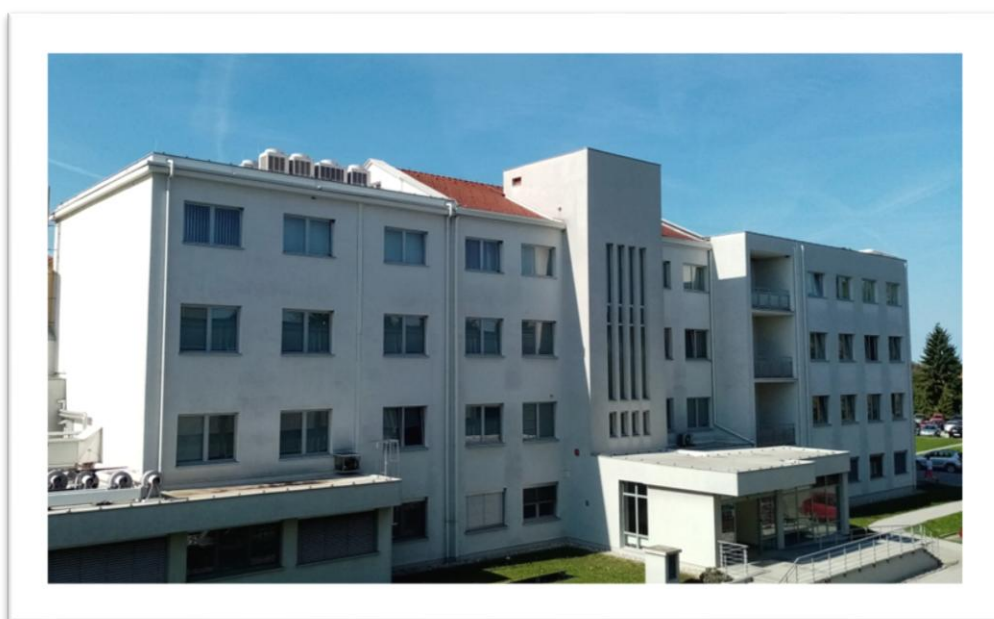

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE**

S T A T U S Z D R A V L J A
**PUČANSTVA KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE
ŽUPANIJE U 2023.**

KOPRIVNICA, 2024.

Izdavač:

Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije
Služba za javno zdravstvo i socijalnu medicinu

Trg Tomislava dr. Bardeka 10/10
48 000 KOPRIVNICA

Glavni urednik:

prim. dr. sc. Davorka Gazdek, dr. med.

Tehnička podrška:

Suzana Šestak, mag. med. techn.

Prikupljanje podataka:

Suzana Šestak, mag. med. techn.
Nadica Puškaš, mag. act. soc.
Darko Radiček, dr. med.
Ana Šiler, bacc. med. lab. diagn.
Zlatan Heinrich, bacc. med. lab. diagn.

S A D R Ź A J

	UVOD	3
I.	STANOVNIŠTVO KOPRIVNIČKO – KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE	6
*	Popis stanovništva po gradovima i općinama 2001., 2011. i 2021.	7
*	Osnovni kontingenti stanovništva 2001., 2011. i 2021.	8
II.	VITALNI DOGAĐAJI	9
*	Prirodno kretanje stanovništva po gradovima i općinama u 2023.	10
*	Živorodeni i umrli prema spolu u 2023.	11
*	Natalitet, mortalitet, prirodni priraštaj u 2023.	12
*	Prirodni priraštaj županije, gradova i općina, 2021-2023.	13
*	Živorodeni (natalitet), umrli (mortalitet) i prirodni priraštaj u županiji, 1991.-2023.	14
*	Natalitet i mortalitet u županiji 1991.-2023. - grafikon	16
*	Umrli prema uzroku smrti u 2023.	17
*	Umrli prema godinama starosti u 2023.	18
*	Umrli zbog bolesti cirkulacijskog sustava u 2023.	19
*	Umrli zbog nekih posebno izdvojenih bolesti u 2023.	19
*	Umrli zbog novotvorina u 2023.	20
	Umrli zbog nasilnih smrti u 2023.	21
III.	POBOL (MORBIDITET) primarne zdravstvene zaštite	23
*	Obiteljska medicina i pedijatri	25
*	Zdravstvena zaštita žena	26
*	Dentalna medicina	27
*	Patronažna djelatnost	28
IV.	HITNA MEDICINSKA POMOĆ	29
V.	ZARAZNE BOLESTI	31
*	Kretanje zaraznih bolesti	32
*	Cijepljenje i procijepljenost	36
*	Etiološka dijagnostika u mikrobiološkoj djelatnosti	37
VI.	CENTAR ZA PREVENCIJU OVISNOSTI	39
*	Ovisnost o psihoaktivnim drogama	40
*	Ovisnost o alkoholu	46
VII.	ZDRAVSTVENE USTANOVE I DJELATNICI	52
*	Zdravstvene ustanove i djelatnici u Županiji u 2023.	53

Publikacija *Status zdravlja pučanstva Koprivničko-križevačke županije*, koju objavljuje Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, rezultat je kontinuiranog godišnjeg prikupljanja i obrade zdravstveno-statističkih podataka od svih subjekata uključenih u zdravstvenu zaštitu na području županije te podataka demografske statistike iz Državnog zavoda za statistiku. Publikacija se izdaje kontinuirano svake godine.

Publikacija pred vama predstavlja prikaz zdravstvenog stanja u Koprivničko-križevačkoj županiji za 2023. kao i neke trendove. U njoj se nalaze informacije koje smo smatrali da su najvažnije za prikaz i ocjenu zdravstvenog stanja pučanstva Koprivničko-križevačke županije.

Na području od 1.748 km² na koliko se prostire Koprivničko-križevačka županija, prema prvim podacima popisa stanovništva iz 2021. živi 101.221 stanovnik, što je za 14.363 (12,4%) manje nego prema popisu stanovništva iz 2011. godine. Iako je teško reći koliko bi smanjenje stanovništva bilo da se primijenila ista metodologija prikaza kao kod popisa stanovništva iz 2001., ipak se s velikom vjerojatnošću može reći kako je smanjenje stanovništva u županiji stvarno te kako nije samo različita metodologija u prikupljanju podataka uzrokom toga smanjenja. Naime, prateći trendove tijekom više desetljeća - negativan trend prirodnog priraštaja gdje više osoba umire nego što se rodi te negativan migracijski trend gdje se više stanovnika odseli nego useli, ne daju nadu da bi stanje bilo bitno drugačije da se primijenila ista metodologija prikupljanja podataka kao u 2001. i 2011. godini.

Županija se sastoji od tri grada (Koprivnice - administrativnog središta, Križevaca i Đurđevca) u kojima živi 55.104 stanovnika ili 54% stanovnika, te 22 općine. Prema popisu stanovništva 2021., depopulacija stanovništva ruralnog područja još je izraženija tako da se stanovništvo ruralnog područja smanjilo za još 2% u odnosu na popis stanovništva 2011. Najveće općine su Sv. Ivan Žabno, Sv. Petar Orehovec i Virje.

U 2023. rođeno je samo 891 djece (886 živorođene i 5 mrtvorodene). Umrlo je 1.489 osoba što je čak 257 osoba manje nego 2022. godine. Godina 2022. je kao i 2021. bila pandemijska godina, obilježena bolešću COVID-19, zbog koje je smrtnost bila najviša u poslijednjih 20-ak godina.

Prirodni priraštaj u 2023. je i nadalje bio negativan - za 603 osobe.

Prateći podatke o rođenim i umrlim osobama od 1991. godine, prirodni priraštaj je svih tih godina negativan odnosno broj umrlih je viši od živorođenih.

U razdoblju 1991.-2000., broj živorođenih je uz međugodišnje oscilacije opadao, što zbog metodoloških promjena prikazivanja tih podataka, a što zbog stvarno manjeg broja rođene djece. U tom razdoblju, prosječan broj živorođenih bio je 1.372, a umrlih 1.913 osoba.

U razdoblju 2001.-2010., broj živorođenih blago je oscilirao iz godine u godinu (između 1.100-1.200), s time da je tijekom toga razdoblja prosječno bilo 1.169 živorođenih, a 1.713 umrlih osoba.

U razdoblju 2011.-2020., broj živorođenih opada iz godine u godinu, a od 2017. broj živorođene djece spustio se ispod 1.000. Tako je tijekom razdoblja 2011.-2020. prosječno bilo 1.030 živorođenih, a 1.583 umrlih osoba.

U odnosu na 2021. kad je bilo živorođeno 973 djece, u 2022. došlo je do velikog pada rođene djece te se broj živorođene djece po prvi put spustio ispod 900. Isti trend se nažalost nastavio i u 2023. tj. u 2023. bilo je živorođeno samo 886 djece.

I u ovom Statusu zdravlja koristimo priliku i ističemo kako navedeni podaci ukazuju na zaključak kako je Koprivničko-križevačka županija sve *starija* s nedovoljnim pomlađivanjem stanovništva što će u budućnosti neminovno dovesti do problema u mirovinskom sustavu, većoj zdravstvenoj potrošnji te uvećanim socijalnim potrebama.

Vodeći uzroci smrti u našoj županiji su bolesti cirkulacijskog sustava od kojih je u 2023. umrlo 599 (40,2%) osoba te zloćudne novotvorine od kojih je umrlo 349 (23,3%) osoba. Na treće mjesto po smrtnosti popele su se endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma od kojih je u 2023. umrlo 99 (6,6%) osoba.

Od bolesti cirkulacijskog sustava od kojih je u 2023. umrlo 599 osoba, smrtnost žena bila je viša nego muškaraca (57,3% žena u odnosu na 42,7% muškaraca). Unutar skupine bolesti cirkulacijskog sustava, u 2023. najviše je osoba umrlo zbog: hipertenzije (visokog krvnog tlaka) - 29,0%, cerebrovaskularnih bolesti (moždani udar) - 19,5%, kronične ishemične bolesti srca - 14,9% te akutnog infarkta srca - 10,8% osoba.

Od zloćudnih novotvorina umrlo je u 2023. ukupno 347 osoba. Umrlo je daleko više muškaraca (211 muškaraca; 60,8%) nego žena (136 žena; 39,2%). Razlog tomu leži u visokoj smrtnosti od raka bronha i pluća, raka debelog crijeva s rektumom te raka prostate. Ono što je bitno naglasti kako su svi ti karcinomi preventabilni što znači da se ranim otkrivanjem može smrtnost smanjiti.

Smrtnost za oba spola za prvih pet najučestalijih karcinoma bila je: rak bronha i pluća - umrlo 62 osoba (73% muškarca, 27% žena), rak debelog crijeva s rektumom – umrla 51 osoba (61% muškarca, 39% žena), rak gušterače – umrlo 30 osoba (57% muškaraca, 43% žena), rak prostate – umrlo 27 muškaraca te rak jetre – umrlo 17 osoba (76% muškaraca i 24% žena).

Statistika pobola primarne zdravstvene zaštite (obiteljska medicina, zaštita djece, žena te dentalna zdravstvena zaštita) pokazuje kako je najveće opterećenje zbog sljedećih skupina dijagnoza: čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom (koji predstavljaju manje-više neke opće dijagnoze osoba koje zbog nekog razloga traže zdravstvenu skrb); bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva; bolesti dišnog sustava te bolesti cirkulacijskog sustava.

U mlađim dobnim skupinama (0-6, 7-19) najčešće skupine dijagnoza u 2023. bile su : bolesti dišnog sustava i čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom. Kod osoba u dobi 20-64 najčešće bolesti su bile iz skupina: bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva te čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom, a kod osoba starijih od 64 godine to su bile bolesti cirkulacijskog sustava te bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva.

Na dan 31. prosinca 2023. ukupno je u zdravstvenom sektoru bilo 1.802 zaposlenih od čega je 81% bilo zdravstvene struke, a 19% administrativno-tehničke.

Zahvaljujemo svim davaocima podataka koji su omogućili da sadržaj ove publikacije bude što obuhvatniji i kvalitetniji.

prim. dr. sc. Davorka Gazdek, dr. med.
spec. javnog zdravstva
subspec. iz alkoholizma i drugih ovisnosti
sveučilišni spec. medicinskog prava

I.

STANOVNIŠTVO
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Popis stanovništva po gradovima i općinama
Koprivničko - križevačke županije

		2001.*	2011.**	2021.***
	Županija UKUPNO	124.467	115.584	101.221
	GRADOVI			
1.	Koprivnica	30.994	30.854	28.580
2.	Križevci	22.324	21.122	18.949
3.	Đurđevac	8.862	8.264	7.378
	OPĆINE			
1.	Drnje	2.156	1.863	1.533
2.	Đelekovec	1.824	1.533	1.281
3.	Ferdinandovac	2.107	1.750	1.415
4.	Gola	2.760	2.431	2.078
5.	Gornja Rijeka	2.035	1.779	1.559
6.	Hlebine	1.470	1.304	1.180
7.	Kalinovac	1.725	1.597	1.297
8.	Kalnik	1.611	1.351	1.154
9.	Kloštar Podravski	3.603	3.306	2.749
10.	Koprivnički Bregi	2.549	2.381	1.968
11.	Koprivnički Ivanec	2.361	2.121	1.798
12.	Legrad	3.161	2.241	1.916
13.	Molve	2.379	2.189	1.767
14.	Novigrad Podravski	2.764	2.872	2.300
15.	Novo Virje	1.412	1.216	1.026
16.	Peteranec	2.848	2.704	2.300
17.	Podravske Sesvete	1.778	1.630	1.446
18.	Rasinja	3.818	3.267	2.631
19.	Sokolovac	3.964	3.417	2.789
20.	Sveti Ivan Žabno	5.628	5.222	4.343
21.	Sveti Petar Orehovec	5.137	4.583	3.942
22.	Virje	5.197	4.587	3.842

Izvor: *Popis stanovništva iz 2001. Podaci preuzeti iz Statističkog ljetopisa RH, 2004.

**Popis stanovništva iz 2011. Web stranice Državnog zavoda za statistiku

*** Konačni rezultati popisa stanovništva 2021. Web stranice Državnog zavoda za statistiku, <https://popis2021.hr/>

Osnovni kontingenti stanovništva, 2001., 2011. i 2021.¹

		Struktura stanovništva po dobnim skupinama													
Koprivničko-križevačka županija		Ukupno	%	0-6	%	0-14	%	0-19	%	Fertilni 15-49	%	Radni ² M 15-64 Ž 15-59	%	65 i više godina	%
SVI	2001.	124.467	100,0	9.410	7,6	21.064	16,9	29.438	23,7	-	-	78.410	63,0	20.520	16,5
	2011.	115.584	100,0	8.087	7,0	18.151	15,7	24.937	21,6	-	-	76.937	66,6	20.496	17,7
	2021.	101.221	100,0	6.477	6,4	14.618	14,4	19.857	19,6	-	-	60.313	59,7	22.277	22,0
muškarci	2001.	60.118	48,3	4.797	8,0	10.798	18,0	15.097	25,1	-	-	41.589	69,2	7.557	12,6
	2011.	55.964	48,4	4.316	7,7	9.453	16,9	12.958	23,2	-	-	38.970	69,6	7.541	13,5
	2021.	49.129	48,5	3.298	6,7	7.575	15,4	10.303	20,9	-	-	32.522	66,2	9.032	18,4
žene	2001.	64.349	51,7	4.613	7,2	10.266	16,0	14.341	22,3	29.160	45,3	36.821	57,2	12.963	20,1
	2011.	59.620	51,6	3.771	6,3	8.698	14,6	11.979	20,1	25.775	43,2	37.967	63,7	12.955	21,7
	2021.	52.092	51,5	3.179	6,1	7.043	13,5	9.554	18,3	20.186	38,8	27.791	53,5	13.248	25,4

Izvor: Popis stanovništva iz 2001. Podaci preuzeti iz Statističkog ljetopisa RH, 2004.

Popis stanovništva iz 2011. Podaci preuzeti s web stranica Državnog zavoda za statistiku

Konačni rezultati popisa stanovništva 2021. Web stranice Državnog zavoda za statistiku, <https://popis2021.hr/>

Napomene:

¹ Kod interpretacije podataka i uspoređivanja, treba voditi računa da je između popisnih godina došlo do izvjesnih metodoloških promjena te da se podaci ne mogu u potpunosti uspoređivati.

² Prema trenutnim propisima, radno sposobni su do 65 godina za oba spola te u skladu s time, a prema popisu stanovništva 2021., ukupno je 64.326 (63,6%) radno sposobnih ili (32.522 muškaraca, 66,2% i 31.804 žena, 61,1%)

II.

VITALNI DOGAĐAJI

Prirodno kretanje stanovništva Koprivničko-križevačke županije u 2023. po gradovima i općinama

GRAD / OPĆINA	ROĐENI			UMRLI		PRIRODNO KRETANJE
	UKUPNO	ŽIVOROĐENI	MRTVOROĐENI	UKUPNO	DOJENČAD	
Koprivnica	216	216		352	1 (1ž)	-136
Križevci	170	169	1 (1ž)	261		-92
Đurđevac	57	57		102		-45
Drnje	16	16		23		-7
Đelekovec	11	11		20		-9
Ferdinandovac	12	12		32		-20
Gola	26	26		41		-15
Gornja Rijeka	14	14		25		-11
Hlebine	9	9		20		-11
Kalinovac	7	7		12		-5
Kalnik	10	10		21		-11
Kloštar Podravski	22	22		49		-27
Koprivnički Bregi	22	21	1 (1ž)	28		-7
Koprivnički Ivanec	23	22	1 (1m)	38		-16
Legrad	16	16		37	1 (1ž)	-21
Molve	14	14		29		-15
Novigrad Podravski	23	22	1 (1ž)	42		-20
Novo Virje	8	8		19		-11
Peteranec	28	28		30		-2
Podravske Sesvete	13	13		21		-8
Rasinja	28	28		51		-23
Sokolovac	19	19		51		-32
Sveti Ivan Žabno	40	40		63		-23
Sveti Petar Orehovec	43	43		47		-4
Virje	44	43	1 (1ž)	75		-32
ŽUPANIJA	891	886	5	1.489	2	-603

Izvor: Državni zavod za statistiku - podaci za Koprivničko- križevačku županiju za 2023.

Napomena: „m“ je oznaka za muški spol; „ž“ je oznaka za ženski spol

Živorodeni i umrli u 2023.
po gradovima i općinama te prema spolu

GRAD / OPĆINA	ŽIVOROĐENI			UMRLI		
	SVEGA	MUŠKI	ŽENSKI	SVEGA	MUŠKI	ŽENSKI
Koprivnica	216	105	111	352	170	182
Križevci	169	90	79	261	118	143
Đurđevac	57	36	21	102	55	47
Drnje	12	9	3	23	12	11
Đelekovec	6	3	3	20	8	12
Ferdinandovac	11	6	5	32	11	21
Gola	23	9	14	41	24	17
Gornja Rijeka	15	6	9	25	12	13
Hlebine	5	1	4	20	11	9
Kalinovac	12	5	7	12	7	5
Kalnik	3	1	2	21	13	8
Kloštar Podravski	27	18	9	49	24	25
Koprivnički Bregi	32	17	15	28	13	15
Koprivnički Ivanec	22	13	9	38	17	21
Legrad	19	6	13	37	22	15
Molve	14	8	6	29	13	16
Novigrad Podravski	24	14	10	42	21	21
Novo Virje	8	3	5	19	10	9
Peteranec	28	14	14	30	12	18
Podravske Sesvete	11	6	5	21	13	8
Rasinja	24	11	13	51	29	22
Sokolovac	19	10	9	51	26	25
Sveti Ivan Žabno	38	23	15	63	34	29
Sveti Petar Orehovec	36	19	17	47	28	19
Virje	38	25	13	75	42	33
ŽUPANIJA	869	458	411	1.489	745	744

Izvor: Državni zavod za statistiku - podaci za Koprivničko- križevačku županiju za 2023.

Natalitet, mortalitet i prirodni priraštaj u 2023.
po gradovima i općinama

GRAD / OPĆINA	NATALITET ‰	MORTALITET ‰	PRIRODNI PRIRAŠTAJ ‰
Koprivnica	7,6	12,3	-4,8
Križevci	8,9	13,8	-4,9
Đurđevac	7,7	13,8	-6,1
Drnje	10,4	15,0	-4,6
Đelekovec	8,6	15,6	-7,0
Ferdinandovac	8,5	22,6	-14,1
Gola	12,5	19,7	-7,2
Gornja Rijeka	9,0	16,0	-7,1
Hlebine	7,6	16,9	-9,3
Kalinovac	5,4	9,3	-3,9
Kalnik	8,7	18,2	-9,5
Kloštar Podravski	8,0	17,8	-9,8
Koprivnički Bregi	10,7	14,2	-3,6
Koprivnički Ivanec	12,2	21,1	-8,9
Legrad	8,4	19,3	-11,0
Molve	7,9	16,4	-8,5
Novigrad Podravski	9,6	18,3	-8,7
Novo Virje	7,8	18,5	-10,7
Peteranec	12,2	13,0	-0,9
Podravske Sesvete	9,0	14,5	-5,5
Rasinja	10,6	19,4	-8,7
Sokolovac	6,8	18,3	-11,5
Sveti Ivan Žabno	9,2	14,5	-5,3
Sveti Petar Orehovec	10,9	11,9	-1,0
Virje	11,2	19,5	-8,3
ŽUPANIJA	8,8	14,7	-6,0

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, rođeni, živorođeni i umrli u Koprivničko-križevačkoj županiji po gradovima i općinama za svaku godinu pojedinačno
Napomena: Stope nataliteta, mortaliteta i prirodnog priraštaja su računate u odnosu na popis stanovništva 2021.

Prirodni priraštaj (‰) županije, gradova i općina, 2011. - 2023.

Grad/općina	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Koprivnica	1,4	1,4	0,4	-0,9	-1,7	-3,1	-2,4	-3,1	-1,9	-4,7	-6,1	-6,9	-4,8
Križevci	-3,2	-1,9	-2,7	-3,8	-4,2	-6,3	-5,6	-4,5	-4,7	-5,2	-7,1	-8,8	-4,9
Đurđevac	-4,2	-1,9	-0,2	-1,9	-5,3	-2,9	-2,5	-0,4	-3,6	-3,6	-7,3	-6,0	-6,1
Drnje	-9,7	-4,8	-3,8	-1,6	-4,8	-8,1	-3,8	-7,5	-10,7	-3,8	-13,7	-6,5	-4,6
Đelekovec	-17,6	-9,8	-13,7	-4,6	-5,9	-17,6	-14,4	-6,5	-10,4	-11,1	-12,5	-10,1	-7,0
Ferdinandovac	-10,9	-10,9	-6,9	-7,4	-14,9	-14,3	-11,4	-9,1	-10,3	-7,4	-17,7	-20,5	-14,1
Gola	-8,6	-11,5	-11,9	-9,5	-10,3	-9,9	-1,2	-6,6	-1,2	-4,9	-6,7	-6,3	-7,2
Gornja Rijeka	-9,0	-9,0	-1,7	-11,8	-9,0	-2,2	-12,4	-1,7	3,9	-6,2	-19,9	-14,8	-7,1
Hlebine	-13,8	-7,7	-1,5	-11,5	-7,7	-3,1	-9,2	-3,8	-10,0	-8,4	-11,9	-16,9	-9,3
Kalinovac	-6,9	-9,4	-10,0	-3,1	-9,4	-11,9	-10,6	-7,5	-8,8	-8,1	-15,4	-20,0	-3,9
Kalnik	-9,6	-15,5	-11,8	-2,2	-0,7	-5,9	-22,2	-5,9	-10,4	-6,7	-6,9	-5,2	-9,5
Kloštar Podravski	-8,2	-4,8	-0,9	-3,6	-5,1	-2,7	-4,8	-2,4	-3,9	-3,3	-7,6	-8,4	-9,8
Koprivnički Bregi	-0,8	-6,3	-7,6	-5,5	-8,8	-5,0	-10,1	-8,4	-8,0	-7,1	-10,7	-7,6	-3,6
Koprivnički Ivanec	-9,0	-9,9	-2,4	-6,1	-7,5	-7,5	-9,4	-6,1	-1,9	-11,8	-6,1	-7,8	-8,9
Legrad	-16,5	-19,2	-11,6	-10,7	-17,4	-13,8	-10,7	-4,0	-11,2	-11,2	-14,1	-21,4	-11,0
Molve	-12,3	-4,1	-5,9	-8,2	-8,2	1,4	-7,8	-10,1	-6,4	-9,6	-15,3	-8,5	-8,5
Novigrad Podravski	-11,5	-12,2	-5,9	-0,7	-6,6	-11,1	-7,3	-5,9	-1,4	-10,8	-9,1	-12,6	-8,7
Novo Virje	4,9	-9,9	-6,6	-4,1	-6,6	-13,2	-9,0	-3,3	-7,4	-3,3	-10,7	-11,7	-10,7
Peteranec	-1,8	-3,7	3,3	-6,7	-4,8	-0,4	-5,5	-5,5	-6,7	-10,4	-11,3	-1,3	-0,9
Podravske Sesvete	-11,0	0,0	-2,5	0,0	-1,2	-10,4	-8,6	-6,7	-2,5	-14,1	-2,8	-4,1	-5,5
Rasinja	-6,1	-9,8	-3,4	-9,8	-8,6	-11,3	-8,6	-7,7	-7,0	-5,5	-14,4	-9,1	-8,7
Sokolovac	-8,8	-10,5	-5,3	-7,3	-12,3	-5,6	-8,2	-10,8	-11,4	-13,5	-15,8	-16,1	-11,5
Sveti Ivan Žabno	-5,2	-9,2	-3,8	-10,3	-6,9	-3,6	-2,9	-7,9	-3,3	-4,2	-9,0	-8,5	-5,3
Sveti Petar Orehovec	-2,6	-6,5	-3,5	-7,6	-6,3	-5,5	-4,6	-2,0	-7,4	-6,8	-11,2	-6,3	-1,0
Virje	-9,6	-6,1	-8,3	-10,5	-7,0	-8,7	-10,0	-6,3	-7,4	-5,2	-9,6	-6,5	-8,3
ŽUPANIJA	-4,3	-4,2	-3,0	-4,4	-5,3	-5,6	-5,6	-4,7	-4,7	-6,1	-8,7	-8,5	-6,0

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku rođeni, živorođeni i umrli u Koprivničko-križevačkoj županiji po gradovima i općinama za svaku godinu pojedinačno (po godinama, zaključno s 2022.)

Napomena: Stope izračunate u Zavodu za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije - za godine 2011.-2020., stope prirodnog priraštaja računane na popis stanovništva 2011., a od 2021. stopa računata na popis stanovništva 2021.

Živorodeni (natalitet), umrli (mortalitet), prirodno kretanje (priraštaj) za Koprivničko-križevačku županiju, 1991. - 2010.

Koprivničko-križevačka županija	1991.	1992.	1993.	1994.	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.
Živorodeni	1.418	1.353	1.413	1.375	1.345	1.501	1.488	1.352	1.263	1.208
Natalitet (‰)	11,0	10,5	10,9	10,6	10,4	11,6	11,5	10,4	9,8	9,3
Umrli	2.034	2.036	2.008	1.972	1.961	1.888	1.873	1.803	1.797	1.754
Mortalitet (‰)	15,7	15,7	15,5	15,2	15,2	14,6	14,5	13,9	13,9	13,6
Prirodno kretanje	-616	-683	-595	-597	-616	-387	-385	-451	-534	-546
Priraštaj (‰)	-4,8	-5,3	-4,6	-4,6	-4,8	-3,0	-3,0	-3,5	-4,1	-4,2

Koprivničko-križevačka županija	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Živorodeni	1.200	1.168	1.104	1.099	1.239	1.127	1.157	1.232	1.190	1.173
Natalitet (‰)	9,6	9,4	8,9	8,8	10,0	9,1	9,3	9,9	9,6	9,4
Umrli	1.706	1.724	1.708	1.738	1.694	1.702	1.709	1.751	1.721	1.673
Mortalitet (‰)	13,7	13,9	13,7	14,0	13,6	13,7	13,7	14,1	13,8	13,4
Prirodno kretanje	-506	-556	-604	-639	-455	-575	-552	-519	-531	-500
Priraštaj (‰)	-4,1	-4,5	-4,9	-5,1	-3,7	-4,6	-4,4	-4,2	-4,3	-4,0

Izvor podataka:

1. Državni zavod za statistiku – 1991.-2000., rođeni i umrli po naseljima u RH, za svaku godinu pojedinačno, te pripremljeni u skladu s postojećim ustrojem Koprivničko-križevačke županije (maknuta naselja općine Pitomača, te naselja Ljubelj Kalnički iz Križevaca, Sudovec iz Sv. Petra Orehovca i Segovina iz Rasinje)
2. Državni zavod za statistiku – 2001.-2021., rođeni i umrli u Koprivničko-križevačkoj županiji po gradovima i općinama za svaku godinu pojedinačno

Napomena:

1. Stope izračunate u Zavodu za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije
2. Za godine 1991.-2000. stope prirodnog priraštaja računane su na popis stanovništva 1991., za godine 2001.-2010. stope prirodnog priraštaja računane su na popis stanovništva 2001., za godine 2011.-2020. stope prirodnog priraštaja su računane na popis stanovništva 2011., a od 2021. stope su računane na popis stanovništva 2021.
3. Državni zavod za statistiku - Zbog ujednačavanja podataka s UN i EU, od 1998. i nadalje, u rođene i umrle ulaze samo osobe s prebivalištem i boravištem dulje od godine dana, dok je ranijih godina prikaz bio prema prijavljenom prebivalištu i boravištu bez obzira na duljinu

Živorodeni (natalitet), umrli (mortalitet), prirodno kretanje (priraštaj) za Koprivničko-križevačku županiju, 2011. - 2023.

Koprivničko-križevačka županija	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Živorodeni	1.108	1.092	1.113	1.059	1.010	1.012	977	998	976	952
Natalitet (‰)	9,6	9,4	9,6	9,2	8,7	8,8	8,5	8,6	8,4	8,2
Umrli	1.607	1.575	1.456	1.573	1.626	1.664	1.624	1.538	1.514	1.654
Mortalitet (‰)	13,9	13,6	12,6	13,6	14,1	14,4	14,1	13,3	13,1	14,3
Prirodno kretanje	-499	-483	-343	-514	-616	-652	-647	-540	-538	-702
Priraštaj (‰)	-4,3	-4,2	-3,0	-4,4	-5,3	-5,6	-5,6	-4,7	-4,7	-6,1

Koprivničko-križevačka županija	2021.	2022.	2023.
Živorodeni	973	884	886
Natalitet (‰)	9,6	8,7	8,8
Umrli	1.857	1.746	1.489
Mortalitet (‰)	18,3	17,2	14,7
Prirodno kretanje	-884	-862	-603
Priraštaj (‰)	-8,7	-8,5	-6,0

Izvor podataka:

1. Državni zavod za statistiku – 1991.-2000., rođeni i umrli po naseljima u RH, za svaku godinu pojedinačno, te pripremljeni u skladu s postojećim ustrojem Koprivničko-križevačke županije (maknuta naselja općine Pitomača, te naselja Ljubelj Kalnički iz Križevaca, Sudovec iz Sv. Petra Orehovca, Segovina iz Rasinje)

2. Državni zavod za statistiku – 2001.-2022., rođeni i umrli u Koprivničko-križevačkoj županiji po gradovima i općinama za svaku godinu pojedinačno

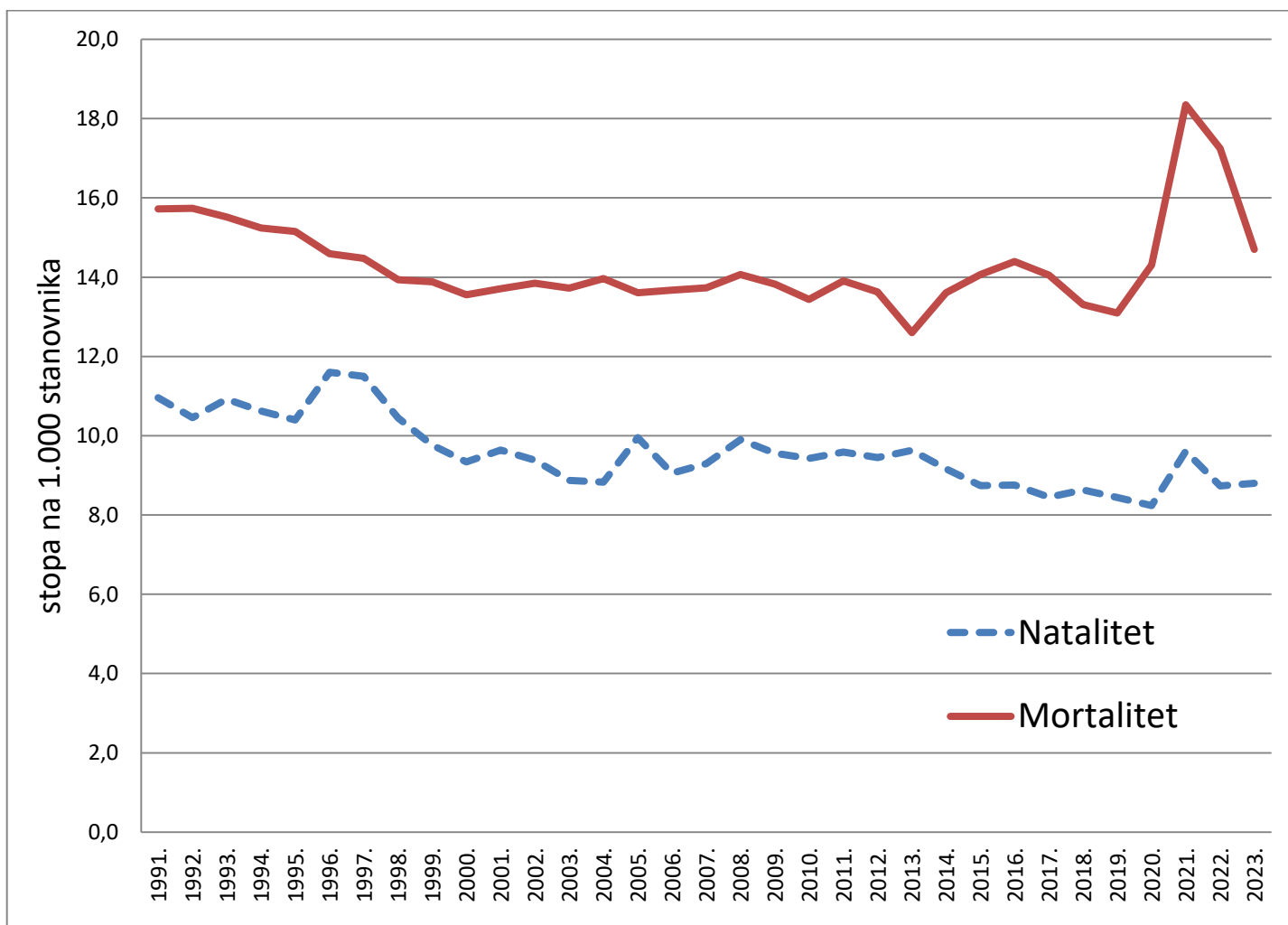
Napomena:

1. Stope izračunate u Zavodu za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije

2. Za godine 1991.-2000. stope prirodnog priraštaja računane su na popis stanovništva 1991., za godine 2001.-2010. stope prirodnog priraštaja računane su na popis stanovništva 2001., za godine 2011.-2020. stope prirodnog priraštaja su računane na popis stanovništva 2011., a od 2021. stope su računane na popis stanovništva 2021.

3. Državni zavod za statistiku - Zbog ujednačavanja podataka s UN i EU, od 1998. i nadalje, u rođene i umrle ulaze samo osobe s prebivalištem i boravištem dulje od godine dana, dok je ranijih godina prikaz bio prema prijavljenom prebivalištu i boravištu bez obzira na duljinu

Natalitet i mortalitet u Koprivničko-križevačkoj županiji, 1991.-2023.

Umrli prema uzroku smrti u 2023.

MKB-10	Šifre	UZROK SMRTI-opis	SVEGA	muškarci	žene
I	A00-B99	Zarazne i parazitarne bolesti	4	3	1
II	C00-D48	Novotvorine	347	211	136
III	D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornog sustava	1	1	0
IV	E00-E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	99	49	50
V	F00-F99	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	90	35	55
VI	G00-G99	Bolesti živčanog sustava	39	24	15
VII	H00-H59	Bolesti oka i očnih adneksa	0	0	0
VIII	H60-H95	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	0	0	0
IX	I00-I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	599	256	343
X	J00-J99	Bolesti dišnog sustava	82	57	25
XI	K00-K93	Bolesti probavnog sustava	77	47	30
XII	L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	4	1	3
XIII	M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	3	0	3
XIV	N00-N99	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	62	20	42
XV	O00-O99	Trudnoća, porođaj, babinje	0	0	0
XVI	P00-P96	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	0	0	0
XVII	Q00-Q99	Kongenitalne malformacije i kromosomske abnormalnosti	1	0	1
XVIII	R00-R99	Simptomi, znakovi...neuvršteni drugdje	2	0	2
XIX	S00-T98	Ozljeđe, otrovanja i posljedice vanjskih uzroka	73	38	35
XX	V01-Y98	Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta	0	0	0
XXI	Z00-Z99	Čimbenici koji utječu na zdravlje...	0	0	0
XXII	U00-U85	Šifre za posebne namjene (COVID-19)	6	3	3
ŽUPANIJA			1.489	745	744

Izvor: Državni zavod za statistiku - detaljna klasifikacija umrlih za Koprivničko-križevačku županiju za 2023.

Umrli prema godinama starosti u 2023.

GODINE STAROSTI	BROJ UMRLIH
0	2
1-4	1
5-9	0
10-14	0
15-19	0
20-24	3
25-29	4
30-34	2
35-39	6
40-44	10
45-49	17
50-54	41
55-59	55
60-64	95
65-69	142
70-74	191
75-79	205
80-84	278
85 i više	437
ŽUPANIJA	1.489

Izvor: Državni zavod za statistiku - detaljna klasifikacija umrlih za Koprivničko-križevačku županiju za 2023.

Umrli zbog bolesti cirkulacijskog sustava u 2023.

Vrsta bolesti	MKB-10	Ukupno	Muškarci	Žene
Hipertenzivne bolesti	I10-I15	177	59	118
Akutni infarkt srca	I21	65	43	22
Kronična ishemična bolest srca	I25	84	37	47
Nereumatske bolesti aortne valvule	I35	11	5	6
Kardiomiopatija dilatacijska	I42	25	14	11
Fibrilacija atrija i undulacija	I48	28	10	18
Insuficijencija srca	I50	20	6	14
Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	117	55	62
Ateroskleroza	I70	24	9	15
Ostale kardiovaskularne bolesti		48	18	30
ŽUPANIJA		599	256	343

Umrli zbog nekih posebno izdvojenih bolesti u 2023.

Vrsta bolesti	MKB-10	Ukupno	Muškarci	Žene
Šećerna bolest	E10-E14	99	49	50
Alkoholizam	F10	17	15	2
Alkoholna bolest jetre	K70	35	30	5
Fibroza i ciroza jetre	K74	8	7	1

Izvor: Državni zavod za statistiku - detaljna klasifikacija umrlih za Koprivničko-križevačku županiju za 2023.

Umrli zbog novotvorina u 2023.

Vrsta novotvorine	MBK-10	Ukupno	Muškarci	Žene
Jezik	C06	4	3	1
Dno usta	C09	2	1	1
Ždrijelo	C10-C14	6	4	2
Jednjak	C15	4	4	-
Želudac	C16	14	7	7
Debelo crijevo	C18	24	15	9
Rektosigmoid	C19	5	2	3
Rektum	C20	22	14	8
Jetra	C22	17	13	4
Žučni mjehur	C23	2	-	2
Bilijski trakt	C24	1	1	-
Gušterača	C25	30	17	13
Akcesorni sinusi	C31	1	1	-
Grkljan	C32	1	1	-
Bronh i pluća	C34	62	45	17
Srce, sredoprsje i plućna ovojnica	C38	1	-	1
Kosti i zglobove hrskavice	C40-C41	4	3	1
Melanom kože	C43	6	2	4
Ostale zloćudne novotvorine kože	C44	6	5	1
Mezoteliom	C45	1	1	-
Vezivno i meko tkivo	C49	2	1	1
Dojka	C50	13	-	13
Vrat maternice	C53	3	-	3
Maternica	C54-C55	8	-	8
Jajnici	C56	7	-	7
Jajovod	C57	1	-	1
Prostata	C61	27	27	-
Sjemenik (testis)	C62	1	1	-
Bubrezi	C64	13	8	5
Mokraćni mjehur	C67	9	9	-
Oko	C69	1	-	1
Mozak	C71	11	6	5
Kralježnična moždina i središnji živčani sustav	C72	1	1	-
Štitnjača	C73	2	-	2
Zloćudne novotvorine sekundarnih i nedefiniranih sjela	C76-C80	7	2	5
Non - Hodgkin limfom	C82-C85	8	4	4
Imunoproliferativna bolest	C88	1	-	1
Multipli mijelom	C90	6	3	3
Limfatična leukemija	C91	5	4	1
Mijeloična leukemija	C92	3	3	-
Dobročudna novotvorina probavnog sustava	D13	1	1	-
Dobročudna novotvorina muških spolnih organa	D29	1	1	-
Dobročudna novotvorina moždanih ovojnica (meningi) i mozga	D32-D33	1	-	1
Novotvorine nesigurne i nepoznate prirode	D37-D48	2	1	1
ŽUPANIJA		347	211	136

Izvor: Državni zavod za statistiku - detaljna klasifikacija umrlih za Koprivničko-križevačku županiju za 2023.

Umrli zbog nasilnih smrti u 2023.

Zbog nasilnih smrti u Koprivničko-križevačkoj županiji 2023. umrlo je 73 osoba (38 muškaraca i 25 žena).

Najviše je bilo nasilnih smrti zbog nezgoda odnosno posljedica nesreća (54 osoba) i to prevladavaju nezgode zbog padova (37 osoba), pretežno starijih osoba, 75+ (32 osobe) te nezgode u prometu (9 osoba). Od počinjenih samoubojstava (16 osoba) najviše je bilo samoozljeđivanja vješanjem (10 osoba). U 2023. dogodilo se i jedno ubojstvo.

Praćenje tijekom više godina, pokazuje relativno stabilne trendove.

Broj i udio nasilnih smrti u Županiji po skupinama*, 2001.-2023.

vrsta nasilne smrti	2001.		2002.		2003.		2004.		2005.		2006.		2007.		2008.	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
nezgode	54	61,4	55	64,7	59	61,5	64	71,9	58	59,2	61	57,0	47	68,1	69	61,6
samoubojstva	31	35,2	27	31,8	33	34,4	22	24,7	40	40,8	37	34,6	21	30,4	40	35,7
ubojstva	3	3,4	2	2,4	3	3,1	1	1,1	0	0,0	7	6,5	1	1,4	3	2,7
ostalo	0	0,0	1	1,2	1	1,0	2	2,2	0	0,0	2	1,9	0	0,0	0	0,0
UKUPNO	88	100	85	100	96	100	89	100	98	100	107	100	69	100	112	100

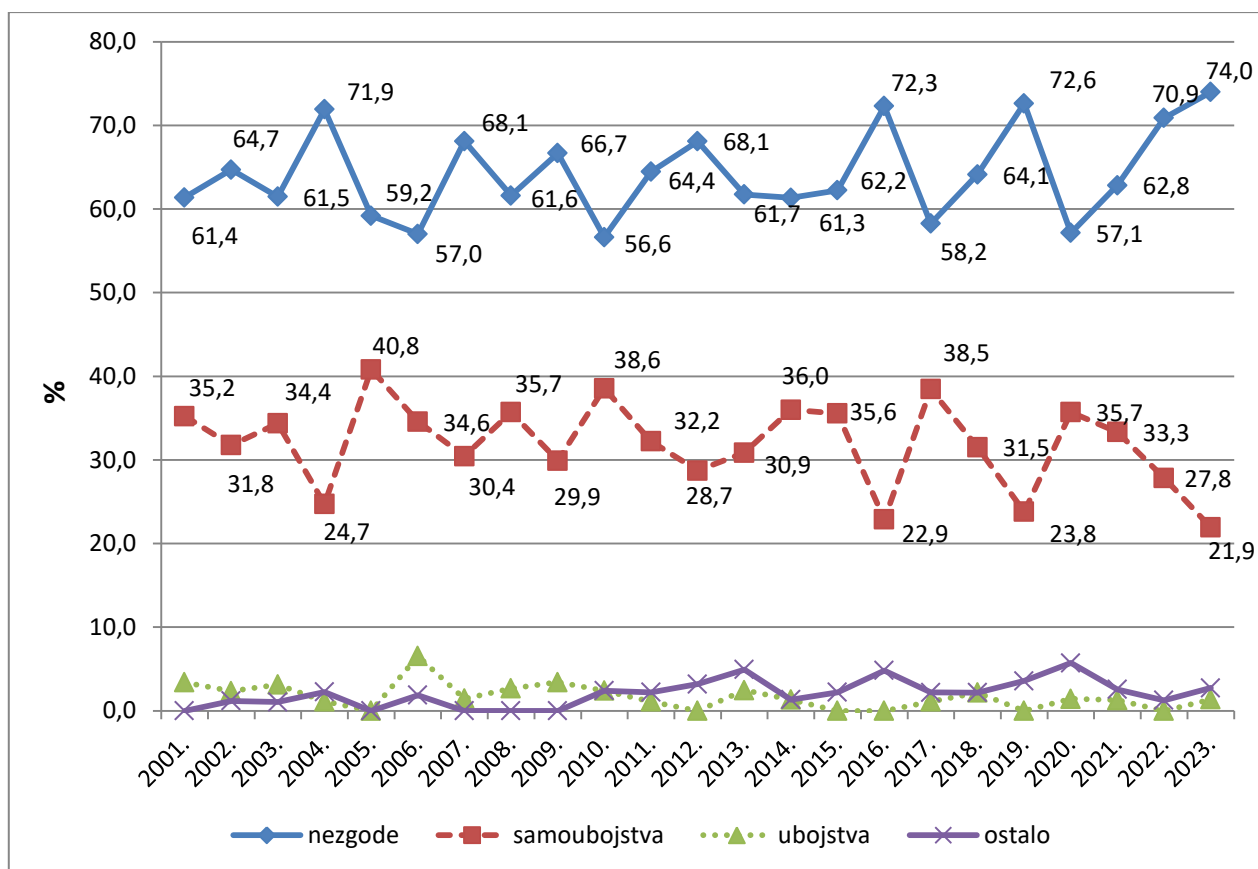
vrsta nasilne smrti	2009.		2010.		2011.		2012.		2013.		2014.		2015.		2016.	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
nezgode	78	66,7	47	56,6	58	64,4	64	68,1	60	72,3	50	61,7	46	61,3	56	62,2
samoubojstva	35	29,9	32	38,6	29	32,2	27	28,7	19	22,9	25	30,9	27	36,0	32	35,6
ubojstva	4	3,4	2	2,4	1	1,1	0	0,0	0	0,0	2	2,5	1	1,3	0	0,0
ostalo	0	0,0	2	2,4	2	2,2	3	3,2	4	4,8	4	4,9	1	1,3	2	2,2
UKUPNO	117	100	83	100	90	100	94	100	83	100	81	100	75	100	90	100

vrsta nasilne smrti	2017.		2018.		2019.		2020.		2021.		2022.		2023.	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
nezgode	53	58,2	59	64,1	61	72,6	40	57,1	49	62,8	56	70,9	54	74,0
samoubojstva	35	38,5	29	31,5	20	23,8	25	35,7	26	33,3	22	27,8	16	21,9
ubojstva	1	1,1	2	2,2	0	0,0	1	1,4	1	1,3	0	0,0	1	1,4
ostalo	2	2,2	2	2,2	3	3,6	4	5,7	2	2,6	1	1,3	2	2,7
UKUPNO	91	100	92	100	84	100	70	100	78	100	79	100	73	100

Izvor podataka: HZJZ-Vanjski uzrok smrti (2001.-2007.) Državni zavod za statistiku-Nasilne smrti (2008.-2023.)

Napomena: *MKB-10: Nezgode V01-X59; Samoubojstva X60-X84; Ubojstva X85-Y09; Ostalo Y10-Y98

Nasilne smrti, 2001.-2023.

III.

POBOL (MORBIDITET) u primarnoj zdravstvenoj zaštiti

Od 2020. godine, za primarnu zdravstvenu zaštitu (liječnici obiteljske medicine, pedijatri i ginekolozi), podaci su preuzeti direktno iz CEZIH-a, HZZO. Do tada, ordinacije primarne zdravstvene zaštite prikazivali su svoj rad i morbiditet na posebnim pisanim obrascima koje su slali u Zavode za javno zdravstvo na kontrolu kvalitete. Temeljem toga, podaci se mogu uspoređivati od 2020. godine.

Najčešće bolesti (morbiditet) zbog kojih su pacijenti tražili pomoć od liječnika obiteljske medicine i pedijataru u sustavu primarne zdravstvene zaštite u 2023. bile su iz skupina dijagnoza:

1. Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom
2. Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva
3. Bolesti dišnog sustava
4. Bolesti cirkulacijskog sustava
5. Simptomi, znakovi...neuvršteni drugdje

Kod djece i mladih (0-19 godina) najčešće su dijagnoze bile iz skupina:

1. Bolesti dišnog sustava
2. Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom
3. Simptomi, znakovi...neuvršteni drugdje

Kod osoba starosti 20-64 godina najčešće dijagnoze su bile iz skupina:

1. Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva
2. Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom
3. Bolesti dišnog sustava

Kod osoba starijih od 64 godina najčešće dijagnoze su bile iz skupina:

1. Bolesti cirkulacijskog sustava
2. Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva
3. Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom

Morbiditet u ordinacijama liječnika opće/obiteljske medicine i pedijatara za 2023.

Skupina bolesti po MKB-10			UKUPNO	Dobne skupine (godine)			
Broj	Šifre	Naziv bolesti ili stanja po MKB-10		0-6	7-19	20-64	≥65
I	A00-B99	Zarazne i parazitarne bolesti	16.082	2.922	2.645	7.296	3.219
II	C00-D48	Novotvorine	11.565	113	542	6.161	4.749
III	D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornog sustava	4.612	337	329	2.334	1.612
IV	E00-E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	26.628	176	775	13.617	12.060
V	F00-F99	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	24.650	414	968	12.229	11.039
VI	G00-G99	Bolesti živčanog sustava	9.162	106	540	5.194	3.322
VII	H00-H59	Bolesti oka i očnih adneksa	17.695	309	2.420	8.293	6.673
VIII	H60-H95	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	11.562	1.715	1.630	5.189	3.028
IX	I00-I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	37.100	27	206	17.166	19.701
X	J00-J99	Bolesti dišnog sustava	37.138	4.426	7.144	18.745	6.823
XI	K00-K93	Bolesti probavnog sustava	24.052	381	859	13.266	9.546
XII	L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	21.514	2.034	2.848	10.337	6.295
XIII	M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	38.790	136	1.507	22.119	15.028
XIV	N00-N99	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	21.948	796	997	10.714	9.441
XV	O00-O99	Trudnoća, porođaj i babinje	109	0	2	107	0
XVI	P00-P96	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	222	189	21	7	5
XVII	Q00-Q99	Prirođene malformacije i kromosomske abnormalnosti	1.184	459	322	328	75
XVIII	R00-R99	Simptomi, znakovi...neuvršteni drugdje	36.817	3.570	5.355	17.167	10.725
XIX	S00-T98	Ozljede, otrovanja i posljedice vanjskih uzroka	14.765	587	2.011	8.334	3.833
XX	V01-Y98	Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta	13.516	639	1.748	7.551	3.578
XXI	Z00-Z99	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom	42.288	5.184	4.437	20.362	12.305
XXII	U00-U85	Šifre za posebne namjene (COVID-19)	11.606	136	1.778	7.189	2.503
UKUPNO			374.482	24.367	33.214	186.151	130.750

Zdravstvena zaštita žena u 2023.

Najčešća oboljenja zbog kojih je tražena pomoć u ginekološkim ordinacijama primarne zdravstvene zaštite bila su iz skupine dijagnoza *Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom* te *Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa*.

Među skupinom dijagnoza pod *Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom* najčešće su to dijagnoza općeg ginekološkog pregleda, postupaka u vezi sa sprječavanjem neželjene trudnoće i to savjetovanje i nadzor nad uzimanjem kontracepcije te nadzor nad normalnom trudnoćom.

Među *Bolestima sustava mokraćnih i spolnih organa* ističu se neupalni poremećaji ženskog genitalnog trakta (N80-N98, MKB-10) i to displazija vrata maternice, polipi ženskog spolnog sustava i prolaps ženskih genitala, te upalne bolesti ženskih zdjeličnih organa (N70-N77, MKB-10) i to upala rodnice.

Skupina bolesti po MKB-10			UKUPNO	Dobne skupine (godine)		
Broj	Šifre	Naziv bolesti ili stanja po MKB-10		7-19	20-64	≥65
I	A00-B99	Zarazne i parazitarne bolesti	166	7	143	16
II	C00-D48	Novotvorine	1.596	13	1.267	316
III	D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornog sustava	128	4	119	5
IV	E00-E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	296	43	247	6
V	F00-F99	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	17	0	15	2
VI	G00-G99	Bolesti živčanog sustava	14	0	13	1
VII	H00-H59	Bolesti oka i očnih adneksa	1	0	1	0
VIII	H60-H95	Bolesti uha i mastoidnog nastavka	1	0	1	0
IX	I00-I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	13	0	9	4
X	J00-J99	Bolesti dišnog sustava	6	2	2	2
XI	K00-K93	Bolesti probavnog sustava	65	1	48	16
XII	L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	72	7	44	21
XIII	M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	143	14	103	26
XIV	N00-N99	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	7.010	211	5.590	1.209
XV	O00-O99	Trudnoća, porođaj i babinje	1.205	50	1.155	0
XVI	P00-P96	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	3	0	3	0
XVII	Q00-Q99	Kongenitalne malformacije i kromos. abnormalnosti	17	1	15	1
XVIII	R00-R99	Simptomi, znakovi...neuvršteni drugdje	301	9	203	89
XIX	S00-T98	Ozljeđe, otrovanja i posljedice vanjskih uzroka	4	0	2	2
XX	V01-Y98	Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta	5	0	1	4
XXI	Z00-Z99	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom	8.571	310	7.412	849
XXII	U00-U85	Šifre za posebne namjene (COVID-19)	0	0	0	0
UKUPNO			19.634	672	16.393	2.569

Napomena: prikazani morbiditet odnosi se na ginekologe s ugovorom s HZZO

Dentalna medicina u 2023.

Najčešća oboljenja zbog kojih je tražena pomoć u dentalnoj medicini bila su iz skupine dijagnoza *Bolesti probavnog sustava* i to podskupine *Bolesti usne šupljine, žlijezda slinovnica i čeljusti* (K00-K14, MKB-10). Pokazalo se da je to bilo zbog zubnog karijesa, bolesti pulpe i periapikalnih tkiva te zubnog kamenca

Skupina bolesti po MKB-10			UKUPNO	Dobne skupine (godine)			
Broj	Šifre	Naziv bolesti ili stanja po MKB-10		0-6	7-19	20-64	≥65
I	A00-B99	Zarazne i parazitarne bolesti	42		4	26	12
42II	C00-D48	Novotvorine	23		4	13	6
III	D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornog sustava					
IV	E00-E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma					
V	F00-F99	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja					
VI	G00-G99	Bolesti živčanog sustava	5			3	2
VII	H00-H59	Bolesti oka i očnih adneksa					
VIII	H60-H95	Bolesti uha i mastoidnog nastavka					
IX	I00-I99	Bolesti cirkulacijskog sustava					
X	J00-J99	Bolesti dišnog sustava	3	1		2	
XI	K00-K93	Bolesti probavnog sustava	31.035	1.101	5.755	19.224	4.955
XII	L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	3		1	1	1
XIII	M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	2		1	1	
XIV	N00-N99	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	0				
XV	O00-O99	Trudnoća, porođaj i babinje	0				
XVI	P00-P96	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	0				
XVII	Q00-Q99	Prirođene malformacije i kromosomske abnormalnosti	0				
XVIII	R00-R99	Simptomi, znakovi...neuvršteni drugdje	2			2	
XIX	S00-T98	Ozljede, otrovanja i posljedice vanjskih uzroka	742	3	56	560	123
XX	V01-Y98	Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta	42	1	12	25	4
XXI	Z00-Z99	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom	25.275	1.860	5.499	14.422	3.494
XXII	U00-U85	Šifre za posebne namjene (COVID-19)					
UKUPNO			57.174	2.966	11.332	34.279	8.597

Napomena: prikazani morbiditet odnosi se na doktore dentalne medicine s ugovorom s HZZO
 Zbog preglednosti, gdje nije bilo oboljelih, ostavljali smo praznu kućicu

Patronažna djelatnost u 2023.

Broj patronažnih posjeta po odgovarajućim skupinama

POSJETE PO SKUPINAMA	PODRUČJE KOPRIVNICE	PODRUČJE KRIŽEVCA	PODRUČJE ĐURĐEVCA	UKUPNO
Trudnicama	55	218	136	409
Rodiljama i babinjačama	1.592	1.459	612	3.663
Ostalim ženama	354	800	335	1.489
Novorođenčetu	1.551	592	479	2.622
Dojenčetu	522	558	226	1.306
Malom djetetu	192	197	42	431
Ostaloj djeci	142	392	16	550
Zbog socijalnih prilika	93	9	1	103
Zbog higijenskih prilika	73	3	0	76
Kroničnom bolesniku	7.221	3.863	3.653	14.737
Ostalima	490	1.018	881	2.389
Školi	0	2	0	2
UKUPNO	12.285	9.111	6.381	27.777
BROJ DJELATNIKA	10	7	5	22

Izvor: Podaci preuzeti iz izvješća patronažnih timova Doma zdravlja Koprivničko-križevačke županije za 2023.

Aktivnost patronažne djelatnosti ogleda se najviše u zbrinjavanju i posjetima kroničnim bolesnicima, rodiljama i babinjačama te novorođenčetu.

IV.

HITNA MEDICINSKA POMOĆ

HITNA MEDICINSKA POMOĆ U 2023.

Broj posjeta/intervencija po dobnim skupinama

područje	intervencije	dob (godine)				Ukupno
		0-6	7-19	20-64	65 i više	
Koprivnice	u ordinaciji	1.161	1.099	3.948	1.291	7.499
	izvan ordinacije	28	128	1.438	2.223	3.817
	ukupno	1.189	1.227	5.386	3.514	11.316
Križevca	u ordinaciji	496	889	3.496	1.261	6.142
	izvan ordinacije	25	100	897	1.910	2.932
	ukupno	521	989	4.393	3.171	9.074
Đurđevca	u ordinaciji	340	591	2.196	765	3.892
	izvan ordinacije	46	99	1.035	1.570	2.750
	ukupno	386	690	3.231	2.335	6.642

Izvor: Podaci preuzeti iz izvješća Zavoda za hitnu medicinu Koprivničko-križevačke županije za 2023.

Hitna medicinska pomoć (HMP) organizirana je od 2013. u sklopu Zavoda za hitnu medicinu Koprivničko-križevačke županije koji objedinjuje hitnu medicinsku pomoć te sanitetski prijevoz pacijenata.

Tijekom 2023. bilo je ukupno 27.032 hitnih intervencija (područje Koprivnica, Križevci, Đurđevac). Od toga, u ordinacijama HMP je bila većina, 17.533 intervencija (64,9%). Na terenu i u kući pacijenata, bilo je ukupno 9.499 intervencija.

Najčešće dijagnoze u hitnoj medicinskoj pomoći u 2022. bile su iz skupine dijagnoza *Simptomi, znakovi, klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo* što ukazuje da u velikog broja pacijenata postoji samo uputna tj. radna, a ne i konačna dijagnoza. Druga najčešća skupina dijagnoza bila je iz spektra *Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom*, podskupina *Osobe koje se koriste zdravstvenom službom radi pregleda i ispitivanja*, što se također smatra radnom dijagnozom, a ne i konačnom dijagnozom. Na trećem mjestu najčešćih dijagnoza bile su one iz spektra *Bolesti cirkulacijskog sustava* podskupine *Hipertenzivne bolesti*.

V.

ZARAZNE BOLESTI

Kretanje zaraznih bolesti prati se na temelju prijava oboljenja/smrti od zaraznih bolesti. U detaljnim tablicama prikazani su slučajevi oboljenja i smrti od zaraznih bolesti u 2023. po područjima te po pojedinim kalendarskim mjesecima.

Kretanje zaraznih bolesti na području Koprivničko-križevačke županije u 2023. po područjima

Dijagnoza	broj oboljelih (umrlih)*			
	Koprivničko područje	Križevačko područje	Đurđevačko područje	Ukupno
Aktivna tuberkuloza	5	2	1	8
COVID 19	539(1)	283	76	898 (1)
Dizenterija	1		-	1
Ehinokokoza	-		1	1
Enterokolitis	10	30	18	58
Enterovirosis	1	1	1	3
Erizipel	-	1	1	2
Helmintoze	14	9	16	39
Hemoragijska groznica s bubrežnim sindromom	-	1	-	1
Herpes zoster	44	8	6	58
Hripavac	17	7	1	25
Infekcijska mononukleoza	4	3	1	8
Kampilobakterioza	38	34	13	85
Kapavac	1		-	1
Klamidijaza	10	3	4	17
Krpeljni meningoencefalitis	-	1	-	1
Lambliasis	1		-	1
Leptospiroza	-	1	-	1
Lyme borelioz	4	5	1	10
Q groznica	1		-	1
Salmoneloza	24	31	9	64
Sifilis	-	2	-	2
Streptokokna upala grla	142	87	21	250
Svrab	61	16	14	91
Šarlah	125	3	31	159
Upala pluća	10	3	9	22
Ušljivost glave/tijela	4		4	8
Virusni gastroenterokolitis	51	19	22	92
Virusni hepatitis A	1		-	1
Virusni hepatitis B	-	2	-	2
Vodene kozice	135	389	135	659
Ukupno	1.243	941	385	2.569 (1)

Izvor podataka: Prijave oboljenja/smrti od zaraznih bolesti u 2023. godini

*Napomena: u zagradi je naveden broj osoba koje su umrle od te bolesti

Broj oboljelih od zaraznih bolesti na području Koprivničko-križevačke županije u 2023. po mjesecima

Dijagnoza	kalendarski mjesec											
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Aktivna tuberkuloza		2	1	1	1				1	1	1	
COVID 19	64	38	51	95	45	8	3	25	108	105	112	244
Dizenterija										1		
Ehinokokoza			1									
Enterokolitis	8	8	5	4	5	3	2	4	3	6	5	5
Enterovirozis			1			1					1	
Erizipel				2								
Helmintoze		1	3	1	6	1	2	3	4	6	7	5
Hemoragijska groznica s bubrežnim sindromom			1									
Herpes zoster	1		5	2	4	5	9	5	5	5	10	7
Hripavac											12	13
Infekcijska mononukleoza			2	1					3	1	1	
Kampilobakterioza	3	3	7	7	11	11	10	8	7	6	9	3
Kapavac									1			
Klamidijaza		1			2	1	1	2	1	5	3	1
Krpeljni meningoencefalitis							1					
Lambliazis									1			
Leptospiroza	1											
Lyme boreliozna			1		1	1	3	2		2		
Q groznica					1							
Salmoneloza		2	2	1	5	18	9	10	6	6	2	3
Sifilis	1						1					
Streptokokna upala grla	21	29	37	21	8	10	13	9	14	19	36	33
Svrab	13	21	4		2	6	5	5	5	11	8	11
Šarlah	19	22	14	11	16	7	4	2	3	5	33	23
Upala pluća	1	3	1	5	3		1		2	2		4
Ušljivost glave/tijela				2			1	2			3	
Virusni gastroenterokolitis	2	4	5	13	9	10	10	9	10	7	10	3
Virusni hepatitis A							1					
Virusni hepatitis B	1									1		
Vodene kozice	80	120	106	85	86	55	42	12	6	16	17	34
Ukupno	215	254	247	251	205	137	118	98	179	206	270	389

Izvor podataka: Prijave oboljenja od zaraznih bolesti u 2023. Godini

Napomena: Zbog preglednosti, gdje nije bilo oboljelih, ostavljali smo praznu kućicu

Incidencija oboljelih od **aktivne tuberkuloze** (broj novooboljelih iskazan na 100.000 stanovnika) već je niz godina u stabilnom silaznom trendu uz manje varijacije na godišnjoj razini. Ona je u 2020. i 2021. godini bila zaista niska, svega 3/100.000, vjerojatno kao posljedica nošenja maski i ostalih mjera u svezi sa bolešću COVID 19. U 2022. godini imamo porast incidencije na 7/100.000, a u 2023. godini na 8/100.000 što tumačimo blažim mjerama protiv COVID 19 i time rjeđim nošenjem maski, ali i boljom dostupnošću zdravstvene zaštite u odnosu na COVID razdoblje. Inače, cilj nam je postići trajnu stabilnu incidenciju i manju od 10/100.000 stanovnika, koju danas imaju neke zapadnoeuropske zemlje i što predstavlja jedan od zadataka postavljenih od strane Svjetske zdravstvene organizacije u borbi protiv tuberkuloze.

Što se tiče **crijevnih zaraznih bolesti** najčešće se bilježe oboljenja uzrokovana bakterijama *Salmonella* spp (64 slučajeva), *Campylobacter* spp (85 slučajeva) te gastroenterokolitisi virusne (92 slučajeva) odnosno nepoznate etiologije (58 slučajeva). U posljednjih nekoliko godina kao glavni uzročnik trovanja hranom, s obzirom na broj izolacija, nametnula se bakterija *Campylobacter* spp. Bakterijske crijevne zarazne bolesti se češće javljaju u toplim mjesecima godine. Budući da je etiologija enterokolitisa najčešće virusna, a put prijenosa direktan kontakt i prijenos zrakom odnosno aerosolom, pojavnost je veća prilikom bliskog kontakta u zatvorenom prostoru, pa imamo veći broj oboljelih i u hladnom dijelu godine.

Streptokokoze pokazuju sezonsko kretanje. Streptokokna upala grla (250) i šarlah (159) učestaliji su tijekom hladnih mjeseci čemu pogoduje boravak u zatvorenom prostoru, oštećenje sluznice dišnog sustava hladnim zrakom ili suhim uslijed grijanja prostorija i sl. Broj oboljelih od erizipela postojan je kroz cijelu godinu uz blagi porast u toplim mjesecima kada nešto češće dolazi do oštećenja kože (veća izloženost kože, boravak u prirodi, poljoprivredni radovi i sl.) što je ulazno mjesto streptokoka. U 2023. godini su zabilježena svega 2 slučaja.

Kad su u pitanju **bolesti koje prenose krpelji**, u 2023. godini registrirana je samo jedna osoba oboljela od krpeljnog meningoencefalitisa, ali je registrirano 10 osoba oboljelih od Lyme boreliozе.

Broj oboljelih od **svraba** (91) nešto je viši nego prethodnih godina, a posljedica je vjerojatno nekih kasno dijagnosticiranih slučajeva, tj. neprepoznatih na vrijeme, što onda doprinosi širenju bolesti.

Oboljelih od **gripe** u 2023. registrirali smo 2714 što odgovara višegodišnjem prosjeku. U jesen 2022., preventivno se protiv gripe procijepilo 9170 osoba.

Nažalost zahvaljujući slabijoj procijepljenosti u nekim drugim županijama u Republici Hrvatskoj, pojavio se krajem 2023. godine i u Koprivničko-križevačkoj županiji **hripavac**. Obolijevali su uglavnom učenici viših razreda osnovne škole i srednjoškolci unatoč dobroj

procijepljenosti u predškolskoj dobi kada se primili cjepivo protiv hripavca, te je ukupno oboljelo 25 osoba.

U svibnju 2023. godine izdane su preporuke Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za postupanje nakon proglašenja prekida epidemije **COVID 19**. Po njima se nadzor nad karantenama i izolacijama više ne provodi. S obzirom na to da virus i dalje cirkulira u stanovništvu, a za osobe teško narušena zdravlja i starije životne dobi i dalje predstavlja opasnost, preporučene su mjere opreza. Tako se i dalje preporučuje testiranje djelatnika i korisnika u zdravstvenim ustanovama i staračkim domovima ukoliko isti imaju simptome kompatibilne sa COVID 19. Njihovim kontaktima se preporučuje nošenje maske kroz deset dana i povremeno testiranje. Preporučeno je i testiranje bolesnika u kojih se planira hospitalizacija kao i u bolesnika u kojih se planira provođenje dijagnostičko-terapijskih postupaka koji generiraju aerosol. Izolacija bolesnih traje pet dana uz nošenje maske još narednih pet dana. Cijepljenje je preporučeno kao i kod gripe osobama starijim od 65 godina, svim kroničarima, trudnicama kao i zdravstvenim djelatnicima, a provodilo se od strane djelatnika Zavoda za javno zdravstvo u prostorima staračkih domova kao i prostorima Zavoda.

Cijepljenje i procijepljenost obveznim cjevivima u Koprivničko-križevačkoj županiji u 2023.

Cijepljenje	Procijepljenost, %
Difterija, tetanus, hripavac (DTP) primarno*, sve tri doze	98,00
DTP prvo docjepljivanje (druga godina života)	94,22
DTP drugo docjepljivanje (šesta godina života)	91,98
Difterija i tetanus (Td) docjepljivanje - osmi razred OŠ	96,11
Tetanus docjepljivanje, 60 godina	58,74
Polio primarno*, sve tri doze	98,00
Polio prvo docjepljivanje (druga godina života)	94,22
Polio drugo docjepljivanje (prvi razred OŠ)	97,81
Polio treće docjepljivanje (8. razred OŠ)	96,11
Hib primarno*, sve tri doze	98,00
Hib docjepljivanje (druga godina života)	94,22
Ospice, rubela, mumps, primarno	96,98
Ospice, rubela mumps, docjepljivanje	97,81
BCG (rodilište/prva godina života)	99,85
Hepatitis B, potpuno* dojenčad	94,22
Pneumokokno konjugirano cjepivo (prva godina života)	98,00
Pneumokokno konjugirano cjepivo (druga godina života)	94,22

Izvor podataka: Godišnje izvješće o izvršenoj obveznoj imunizaciji u Koprivničko-križevačkoj županiji u 2023.

*Napomena: upisuje se samo onaj broj osoba koje su tijekom godine potpuno dovršile primovakcinaciju, bilo da su primile sve tri doze, bilo da su primile zaostalu jednu ili dvije doze iz prethodne godine, a ne osobe koje su tek započele seriju od tri doze

U 2023. pratimo vrlo visoki postotak procijepljenosti u dječjoj i školskoj populaciji, bilo da se radilo o primovakcinaciji ili docjepljivanju. Važno je za istaknuti da prelazimo zadani prag od 90% procijepljenosti za tuberkulozu, difteriju, tetanus, pertusis, poliomijelitis, haemophilus influenzae tip B, rubeolu, parotitis i hepatitis B. Za ospice je važna kolektivna procijepljenost veća od 95%, što je također zadovoljeno.

Jedini veći izuzetak čini procijepljenost 60-godišnjaka protiv tetanusa. Od tetanusa najčešće obolijevaju upravo osobe stare 60 godina i više, a budući da se radi o teškoj bolesti s potencijalno smrtonosnim ishodom, trebamo težiti da se postotak procijepljenih poveća.

Etiološka dijagnostika u mikrobiološkom laboratoriju u 2023.

U 2023. bilo je ukupno zaprimljeno i obrađeno 54.120 uzorka što je za 21,6 % manje u odnosu na 2022. kada je bilo 69.100 uzoraka.

Broj obrađenih uzoraka u 2023.

	Broj	%
Ambulantnih uzoraka	38.615	71,4
Bolničkih uzoraka	8.930	16,5
Javnozdravstvenih uzoraka	6.575	12,1
UKUPNO	54.120	100,0

Na osnovu mikrobiološki obrađivanih uzoraka po pitanju zaraznih bolesti najčešće se tražila potvrda uzročnika kod upala mokraćnih putova, smetnji od strane probavnog sustava te respiratornih infekcija (bolesti dišnog sustava).

U svrhu dijagnostike **crijevnih zaraznih bolesti** učinjeno je 12.165 pretraga na različite bakterijske, virusne i parazitarne uzročnike. Uzročnici su izolirani u 981 uzoraka, odnosno u 8,0% slučajeva nalaz je bio pozitivan.

Najčešći bakterijski uzročnik crijevnih bolesti bila je *Salmonella spp.*, a serotipizacijom najčešće je potvrđena *Salmonella Enteritidis* i to u 47,1% izoliranih Salmonela. Od virusnih uzročnika učestaliji su rotavirusi (5,9% ukupnog broja uzoraka) dok su paraziti (iz stolice i analnog otiska) nađeni u svega 1,4% ukupnog broja uzoraka.

Uzročnici crijevnih zaraznih bolesti u 2023.

uzročnici	broj učinjenih pretraga	pozitivni nalazi
	broj	broj
bakterije		
Salmonella spp.	2.686	157
Shigella spp.	2.343	0
E.coli	257	1
Campylobacter coli/jejuni	2.519	150
Yersinia enterocolitica	381	0
Clostridioides difficile toksin	774	57
virusi		
Noro virusi	387	8
Rota i Adeno virusi	166	7
Rota, Adeno i Astro virusi	387	17
Rota, Adeno, Astro i Noro virusi	1.480	218
parasiti		
parasiti	1.466	1
analni otisak	214	23
UKUPNO	13.060	639

U dijagnostici upale **mokračno-spolnih putova** obrađeno je 20.389 uzoraka mokraće na različite bakterijske uzročnike infekcije mokraćnih putova. Najčešći uzročnik upale mokraćnih putova bila je *Escherichia coli* (u 22,9% uzoraka). U ciljanim pregledima 1.145 obrisaka vrata maternice i mokraćne cijevi na *Mycoplasma hominis* i *Ureaplasma urealyticum* nađeno je 19,3% pozitivnih nalaza, a u 83,7% radilo se o *Ureaplasma urealyticum*.

Dijagnostika **respiratornih infekcija** odnosila se na mikrobiološku obradu 2.264 obrisaka ždrijela, nazofarinksa i uha. Uzročnik angine *Streptococcus pyogenes* (*Streptococcus beta haemoliticus* grupe A – BHS-A) nađen je u 25,1% od 1.620 obrisaka ždrijela. Učinjeno je 589 testiranja na antigen BHS-A iz ždrijela, pozitivno je bilo 24,6%. Među izoliranim uzročnicima upale nosa i uha nađene su bile i slijedeće bakterije: obrađeno je 644 obrisaka nazofarinksa i uha, izolirana su 264 uzročnika (*Haemophilus influenzae* 57, *Streptococcus pneumoniae* 74, *Moraxella catarrhalis* 78, BHS-A 55) koji se prema najnovijim bakteriološkim smjernicama u nazofarinksu smatraju kolonizacijama.

U svrhu detektiranja pozitivnih pacijenata na **SARS-CoV-2** izvedeno je 1.763 testova molekularnom metodom (PCR), od kojih je 3,8% bilo pozitivno.

Zbog problema vezanih uz **rezistenciju (otpornost) na antibiotike** i kontrolu širenja bolničkih infekcija tražena je bakterija *Staphylococcus aureus*–MRSA u 144 uzoraka, a njih 7,6% bilo je pozitivno na MRSA-u.

U svrhu dijagnostike **infekcija središnjeg živčanog sustava** pregledano je 44 uzoraka likvora među kojima je bilo 9,0% pozitivnih. Nađeni uzročnici bili su: koagulaza negativan Stafilokok, Streptokok grupe B (*Strepto.agalactiae*) i *Streptococcus pneumoniae*.

U svrhu dijagnostike **sepsa** obrađeno je 1.686 uzoraka hemokultura, od kojih je 18,3% bilo pozitivno. Na vodećem mjestu kao uzročnik sepsa s udjelom od 18,7% nalazila se *Escherichia coli*. U 6,1% slučajeva nađen je *Staphylococcus aureus*, dok je koagulaza negativni stafilokok pronađen u 24,1% pozitivnih hemokultura, a što se u najvećem broju slučajeva smatra kontaminacijom uzorka kožnom florom.

Zbog gljivičnih oboljenja kože bila su obrađena 378 uzoraka te su u 47,0% uzoraka dokazani dermatofiti (*Trichophyton spp.* u 44,7%, *Microsporum spp.* u 2,3% *ukupnog broja uzoraka*).

Od ukupno 7 obrađivanih uzoraka **biopsije želučane sluznice**, u 0% bio je dokazan *Helicobacter pylori*, bakterija koja se povezuje s rakom želuca. Za dijagnostičku pretragu dokazivanja antigena *Helicobacter pylori* iz stolice zaprimljena su 2.027 uzorka od kojih je 15,4% bilo pozitivno.

VI.

CENTAR ZA PREVENCIJU OVISNOSTI

Ovisnost o psihoaktivnim drogama

Zloupotreba psihoaktivnih droga među vodećim je javnozdravstvenim problemima u Hrvatskoj. Kao medicinski i društveni fenomen već dugi niz godina izaziva opću pozornost.

U praćenju i prepoznavanju zloupotrebe psihoaktivnih droga iznimno je važno sustavno praćenje broja liječenih osoba, a ono se od 1978. vodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. Koristeći te podatke u donjoj tablici usporedno prikazujemo podatke o osobama liječenim zbog zloupotrebe psihoaktivnih droga u Koprivničko-križevačkoj županiji i cijeloj Hrvatskoj.

Prema zadnjim dostupnim podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, u **Hrvatskoj se 2023. zbog psihoaktivnih droga liječilo 5.865 osoba** (5.865 osoba iz Hrvatske i 10 osoba iz drugih država), **a od toga je 51 osoba bile s mjestom prebivališta iz naše županije.** Broj evidentiranih liječenih ovisnika s prebivalištem u Koprivničko-križevačkoj županiji, a u odnosu na hrvatski prosjek i druge županije u Hrvatskoj, je među najnižima.

Broj i stopa liječenih zbog zloupotrebe psihoaktivnih droga

godina	Koprivničko-križevačka županija			Hrvatska		
	broj	stopa/ 100.000	stopa 15-64/ 100.000	broj	stopa/ 100.000	stopa 15-64/ 100.000
1998.	17	13,7	20,5	2.601	58,6	87,0
1999.	15	12,1	18,1	2.949	66,5	98,7
2000.	10	8,0	12,1	3.692	83,2	123,5
2001.	21	16,9	25,3	4.842	109,1	162,0
2002.	51	41,0	61,5	5.785	130,4	193,5
2003.	69	55,4	83,2	5.655	127,4	189,2
2004.	67	53,8	80,8	5.753	129,6	192,5
2005.	66	53,0	79,6	6.646	149,8	222,3
2006.	51	41,0	61,8	7.368	166,0	248,1
2007.	51	41,0	61,8	7.435	167,5	250,3
2008.	70	56,2	84,9	7.466	168,2	251,4
2009.	68	54,7	82,4	7.466	173,3	251,4
2010.	47	37,8	56,7	7.513	169,3	209,2

Broj i stopa liječenih zbog zlorabe psihoaktivnih droga - nastavak

godina	Koprivničko-križevačka županija			Hrvatska		
	broj	stopa/ 100.000	stopa 15-64/ 100.000	broj	stopa/ 100.000	stopa 15-64/ 100.000
2011.	62	53,6	80,6	7.632	178,1	265,6
2012.	51	44,1	66,3	7.821	182,5	272,1
2013.	71	61,4	92,3	7.826	182,6	272,3
2014.	75	64,9	97,5	7.781	181,6	270,8
2015.	84	72,7	109,2	7.511	175,3	261,4
2016.	64	55,4	83,2	7.085	165,3	246,5
2017.	63	54,5	81,9	7.137	166,6	248,3
2018.	50	43,3	65,0	6.742	157,3	234,6
2019.	39	33,7	50,7	6.840	159,6	238,0
2020.	46	39,8	59,8	5.467	127,6	190,2
2021.	49	48,4	76,2	5.608	144,8	228,8
2022.	52	51,4	80,8	6.599	156,5	247,3
2023.	51	50,4	79,3	5.865	151,5	239,4

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Izvješće o osobama liječenim zbog zlorabe psihoaktivnih droga u Hrvatskoj po godinama, (bez osoba iz drugih država), zadnja dostupna 2023.

Napomena: osjenčano je vrijeme od kada djeluje Centar u Županiji, a stope su izračunate: na popis stanovništva 2001. - za razdoblje 1998.-2010.; na popis stanovništva 2011. - za razdoblje 2011.-2020.; na popis stanovništva 2021. - za 2021.-2023.

Podaci za Koprivničko-križevačku županiju prikazuju kako su, **od ukupno 51 liječene osobe zbog psihoaktivnih tvari (PAT) s prebivalištem iz naše županije, 33 (65%) bile liječene zbog opijata**. Iako je to veći broj nego prijašnjih godina, broj novooboljelih je nizak i stabilan. Ovisnost o opijatima kronična je bolest koja zahtijeva dugotrajno liječenje i skrb, a većina osoba je na supstitucijskoj terapiji. To su osobe starije srednje dobi koje dobro poznaju svoju bolest, stabilni su pa potreba za dolaženjem na kontrolne preglede može oscilirati. Navedeno ukazuje da je liječenje djelotvorno, a uz to, ovisnici o opijatima više nisu prepušteni ulici i kriminalnom miljeu.

Osobe liječene zbog zlouporabe psihoaktivnih droga iz Koprivničko-križevačkoj županije

Godina	Liječene osobe		Prvi put liječeni		
	Ukupno	Od toga opioidi	Svi tipovi ovisnosti	% od ukupno liječenih	Novoliječeni opioidni
1998.	17	13	6	35,3	3
1999.	15	9	6	40,0	1
2000.	10	6	1	10,0	0
2001.	21	10	13	61,9	3
2002.	51	10	39	76,5	2
2003.	69	15	39	56,5	4
2004.	67	16	23	34,3	6
2005.	66	18	30	45,5	4
2006.	51	20	16	31,4	4
2007.	51	22	19	37,3	4
2008.	70	32	26	37,1	6
2009.	68	34	16	23,5	4
2010.	47	31	9	19,1	2
2011.	62	34	21	33,9	2
2012.	51	27	11	21,6	1
2013.	71	32	31	43,7	4
2014.	75	31	29	38,7	3
2015.	84	33	24	28,6	4
2016.	64	39	14	21,9	2
2017.	63	34	23	36,5	3
2018.	50	25	11	22,0	1
2019.	39	23	7	17,9	0
2020.	46	21	13	28,3	1
2021.	49	22	13	26,5	3
2022.	52	25	9	17,3	0
2023.	51	33	8	15,7	1

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Izvješće o osobama liječenim zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u Hrvatskoj po godinama, (bez osoba iz drugih država), zadnja dostupna 2023.

Napomena: osjenčano je vrijeme od kada djeluje Centar u Županiji.

Na sljedeće dvije donje tablice prikazani su podaci iz rada **Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti Koprivničko-križevačke županije**.

Tijekom 2023. godine, u naš se Centar na liječenje javilo sveukupno 146 osoba. Od toga, 35 osoba su bile zbog ovisnosti o drogama, 84 zbog alkohola, a 27 zbog ostalih duševnih smetnji i bolesti. Broju osoba koje su se javile na liječenje treba pribrojiti broj članova obitelji, a njih je u prošloj godini bilo 48.

Od 35 osoba koje su se 2023. liječile zbog psihoaktivnih droga, 25 osoba bilo je koje su se liječile zbog ovisnosti o opijatima/heroinu. Od toga, 2 osobe su se na liječenje javile po prvi puta i one do sada nisu bile liječene niti u jednom Centru. Od njih, 24 osoba bilo je na supstitucijskoj terapiji (7 osoba na metadonu, a 17 osoba na buprenorfinu).

U 2023., liječilo se 10 osoba zbog droga neopijatskog tipa. Većina ih se primarno javila na liječenje zbog eksperimentiranja, štetnog uzimanja ili ovisnosti o marihuani, a jedna zbog kokaina.

U odnosu na 2022., u 2023. povećao se ukupan broj osoba koje dolaze na liječenje u Centar u svim segmentima osim u odnosu na psihoaktivne tvari neopijatskog tipa.

Osobe liječene u Centru za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti Koprivničko-križevačke županije, 2001./2023.

godina	svi liječeni	opijati	ostale droge (neopijati)	alkohol	ostalo
2001.	2	0	2	0	0
2002.	35	0	35	0	0
2003.	65	3	62	0	0
2004.	46	1	45	0	0
2005.	40	2	38	0	0
2006.	28	4	24	0	0
2007.	30	6	24	0	0
2008.	43	9	34	0	0
2009.	77	21	24	32	0
2010.	85	20	13	47	5
2011.	100	19	24	54	3
2012.	115	19	19	72	5
2013.	177	21	33	117	6
2014.	158	22	33	99	4
2015.	139	21	42	64	12
2016.	137	30	18	74	15
2017.	133	27	23	66	17
2018.	124	16	19	59	30
2019.	111	17	8	48	38
2020.	87	15	17	40	15
2021.	120	15	19	57	29
2022.	134	20	18	80	16
2023.	146	25	10	84	27

Izvor: Centar za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti Koprivničko-križevačke županije

Od sveukupno 146 osoba koje su se javile na liječenje u Centar u 2023., po prvi put (novoevidentirane osobe) javila se ukupno 61 osoba - 2 zbog opijata, 4 zbog ostalih droga neopijatskog tipa, 36 zbog alkohola, a 19 osoba zbog nekih drugih duševnih poteškoća.

**Osobe liječene u Centru za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju
ovisnosti Koprivničko-križevačke županije, 2001./2023.
broj i udio prvi put liječenih**

godina	svi liječeni	PRVI PUT LIJEČENI									
		ukupno		opijati		ostale droge (neopijati)		alkohol		ostalo	
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
2001.	2	2	100,0	0	0,0	2	100,0	0	0,0	0	0,0
2002.	35	31	88,6	0	0,0	31	100,0	0	0,0	0	0,0
2003.	65	45	69,2	3	6,7	42	93,3	0	0,0	0	0,0
2004.	46	12	26,1	0	0,0	12	100,0	0	0,0	0	0,0
2005.	40	20	50,0	1	5,0	19	95,0	0	0,0	0	0,0
2006.	28	13	46,4	2	15,4	11	84,6	0	0,0	0	0,0
2007.	30	13	43,3	1	7,7	12	92,3	0	0,0	0	0,0
2008.	43	24	55,8	6	25,0	18	75,0	0	0,0	0	0,0
2009.	77	50	64,9	12	24,0	7	14,0	31	62,0	0	0,0
2010.	85	53	62,4	7	13,2	4	7,5	37	69,8	5	9,4
2011.	100	60	60,0	2	3,3	18	30	38	63,0	2	3,3
2012.	115	62	53,9	5	8,1	8	12,9	47	75,8	2	3,2
2013.	177	113	33,8	4	3,5	25	22,1	79	69,9	5	4,4
2014.	158	61	38,6	3	4,9	18	29,5	39	63,9	1	1,6
2015.	139	56	40,3	4	7,1	19	33,9	24	42,9	9	16,1
2016.	137	57	41,6	2	3,5	8	14,0	33	57,9	8	14,0
2017.	133	62	46,6	3	4,8	16	25,8	31	50,0	12	19,4
2018.	124	56	45,2	1	1,8	6	10,7	28	50,0	21	37,5
2019.	111	49	44,1	0	0,0	3	61	20	40,8	26	53,1
2020.	87	36	41,4	0	0,0	8	22,2	16	44,4	12	33,3
2021.	120	59	49,2	2	3,4	7	11,9	29	49,2	21	35,6
2022.	134	64	47,8	3	4,7	6	9,4	45	70,3	10	15,6
2023.	146	61	41,8	2	3,3	4	6,6	36	59,0	19	31,1

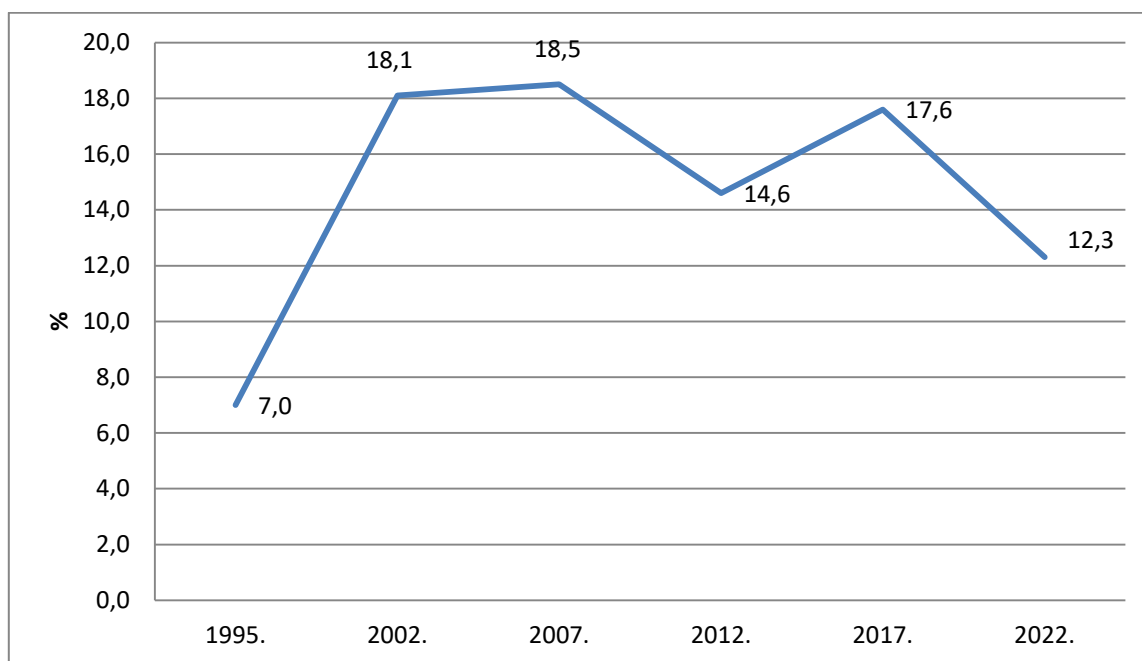
Izvor: Centar za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti Koprivničko-križevačke županije

Osim po broju liječenih osoba koje konzumiraju ovisnička sredstava, u Centru se provode istraživanja s ciljem praćenja raširenost problema uzimanja sredstava ovisnosti među srednjoškolcima, kod prvih i završnih razreda svih srednjih škola u županiji.

Prvo istraživanje provedeno je 1995., a nadalje su istraživanja provedena 2002., 2007., 2012., 2017. i 2022. godine.

Iz podataka izdvajamo kako je ovo posljednje istraživanje provedeno 2022. pokazalo kako je konzumiranje droga među srednjoškolcima ponovno u padu. Godine 2022., 12,3% učenika srednjih škola navelo je kako je probalo i konzumiralo neku drogu. Najčešće se konzumirala marihuana.

Udio učenika srednjih škola Koprivničko-križevačke županije koji su konzumirali neku drogu

Ovisnost o alkoholu

Procjenjuje se kako u Hrvatskoj 15% odraslih muškaraca prekomjerno pije (250.000 stanovnika RH; 6.500 Koprivničko-križevačke županije). Prekomjerno pijenje alkohola u našoj županiji već je prepoznato kao veliki problem u sklopu istraživanja kroz projekt „Zdravih županija“ te je stavljeno u javnozdravstvene prioritete u županiji. Međusektorskom suradnjom našeg Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti s prekršajnim sudovima, centrima za socijalnu skrb, Policijskom upravom Koprivnica te Općinskim državnim odvjetništvom iz Koprivnice, od 2009. provode se programi: Savjetovalište za mlade (14-21 godine starosti) i Savjetovalište za odrasle s problemom prekomjernog pijenja alkohola (od 21 godine starosti).

Broj osoba koje se javljaju u Savjetovalište za mlade i odrasle s problemom prekomjernog pijenja alkohola je porasao. No, treba naglasiti kako taj broj varira jer se osobe zbog problema prekomjernog pijenja u naš Centar javljaju prvenstveno po preporuci i rješenju CZSS i suda, nešto s psihijatrijskog odjela Opće bolnice Koprivnica, a zanemarivo malo jer dolaze samoinicijativno ili ih upućuje obiteljski liječnik koji je prepoznao problem.

Kretanje broja osoba uključenih u Savjetovalište za mlade i Savjetovališta za odrasle s problemom prekomjernog pijenja, 2009.-2023.

godina	Ukupno		Savjetovalište za mlade		Savjetovalište za odrasle	
	svi	novi	svi	novi	svi	novi
2009.	31	31	18	18	13	13
2010.	47	37	14	10	33	27
2011.	54	38	12	10	42	28
2012.	72	47	9	7	63	40
2013.	117	79	23	20	94	59
2014.	99	39	14	8	85	31
2015.	64	24	9	5	55	19
2016.	74	33	15	9	59	24
2017.	66	31	16	12	50	19
2018.	59	28	16	13	43	15
2019.	48	20	9	4	39	16
2020.	40	16	6	4	34	12
2021.	57	29	5	4	52	25
2022.	80	45	5	4	75	41
2023.	84	36	4	1	80	35

Liječenje ovisnosti o alkoholu započinje pretežno institucionalno, u bolnici ili u Savjetovalištu Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti, a može se nastaviti u klubovima liječenih alkoholičara (KLA) koji djeluju kao udruge građana. Na području Županije u 2023., djelovala su 4 kluba: dva u Koprivnici te po jedan u Križevcima i Sv. Ivanu Žabnu, a koji rade u ukupno pet terapijskih grupa.

Ukupno je u klubove u 2023. bilo uključeno 59 članova - liječeni alkoholičari bez članova obitelji. Evidentno je smanjenje broja osoba koje se uključuju u rad klubova prvenstveno jer nema redovitog „dotoka“ novih članova. Naime, novi članovi dolaze u klubove pretežno nakon liječenja u bolnici, a zbog opće društvene klime prema liječenju alkoholizma, društvene nebrige te stigmatizacije sve je manji broj osoba koje se nakon liječenja u zdravstvenim ustanovama odlučuje na nastavak liječenja i rehabilitaciju te socijalnu integraciju u KLA. Dodatnom pogoršanju stanja 2020.-2022. pridonijela je i pandemija COVID-19 bolesti.

Članovi KLA, 2005.-2023.

godina	Broj članova
2005.	186
2006.	151
2007.	136
2008.	125
2009.	135
2010.	132
2011.	150
2012.	129
2013.	138
2014.	126
2015.	94
2016.	107
2017.	115
2018.	100
2019.	101
2020.	89
2021.	75
2022.	75
2023.	59

Izvor: Podaci prikupljeni iz izvješća Zajednice KLA Koprivničko-križevačke županije

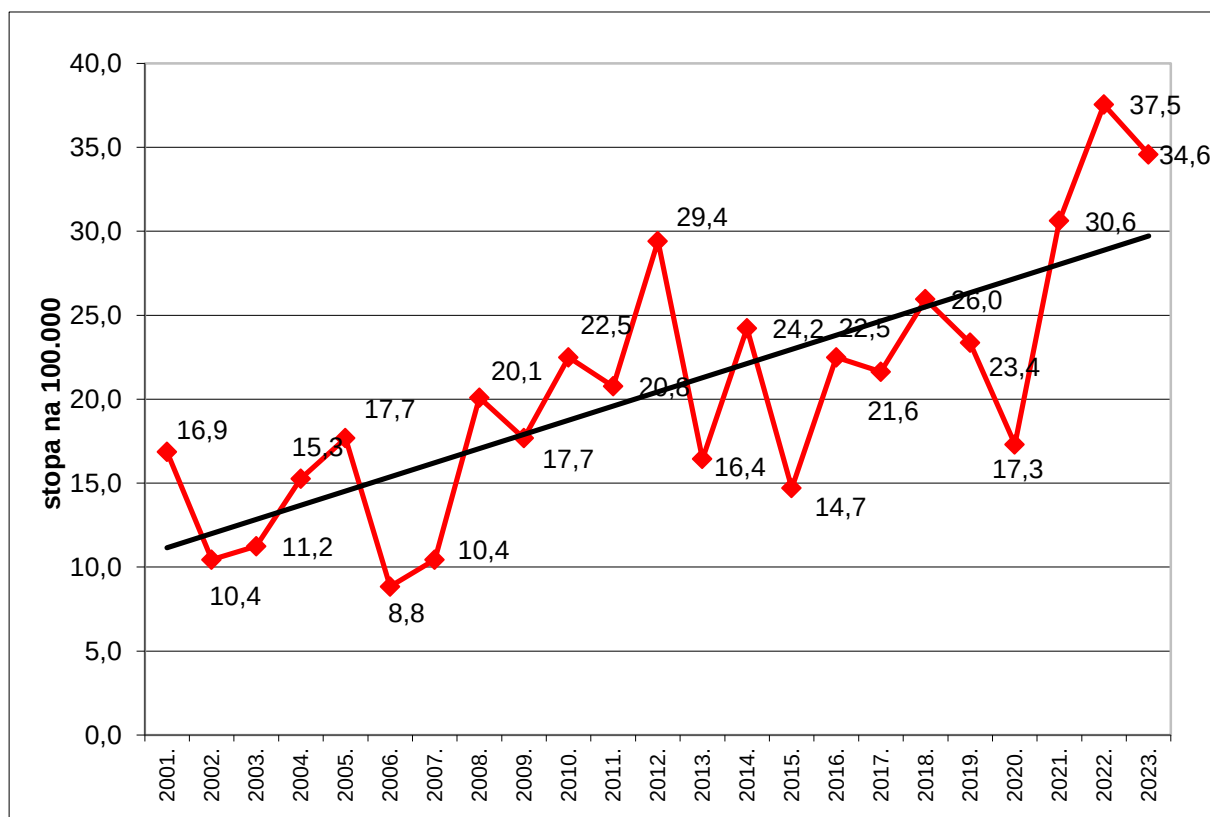
Smrtnost zbog bolesti jetre dobar je pokazatelj proširenosti alkoholizma, a da bi prikaz smrtnosti zbog posljedica prekomjernog pijenja bio što potpuniji mora se u obzir uzeti više dijagnoza.

U 2022., ukupno zbog posljedica prekomjernog pijenja (MKB-10, F10 i K70) umrlo je 52 osobe od kojih su oko četiri petine odnosno 87% bili muškarci. Zbog alkoholizma (MKB-10, F10) umrlo je 17 osoba, (15 muškaraca, 2 žene), a od alkoholne ciroze jetre (MKB-10, K70) umrlo je 35 osoba, a njih 30 (86%) su bili muškarci. Prateći trendove duži niz godina, može se reći kako smrtnost od ciroze jetre većinom raste, a 2022. zabilježena je najviša stopa u dvadesetak godina praćenja.

Broj umrlih osoba zbog ciroze jetre (K70) u Županiji, 2001.-2023.

godina	broj umrlih (K70)	stopa na 100.000
2001.	21	16,9
2002.	13	10,4
2003.	14	11,2
2004.	19	15,3
2005.	22	17,7
2006.	11	8,8
2007.	13	10,4
2008.	25	20,1
2009.	22	17,7
2010.	28	22,5
2011.	24	20,8
2012.	34	29,4
2013.	19	16,4
2014.	28	24,2
2015.	17	14,7
2016.	26	22,5
2017.	25	21,6
2018.	30	26,0
2019.	27	23,4
2020.	20	17,3
2021.	31	30,6
2022.	38	37,5
2023.	35	34,6

Smrtnost zbog ciroze jetre (K 70), oba spola, 2001.-2023.

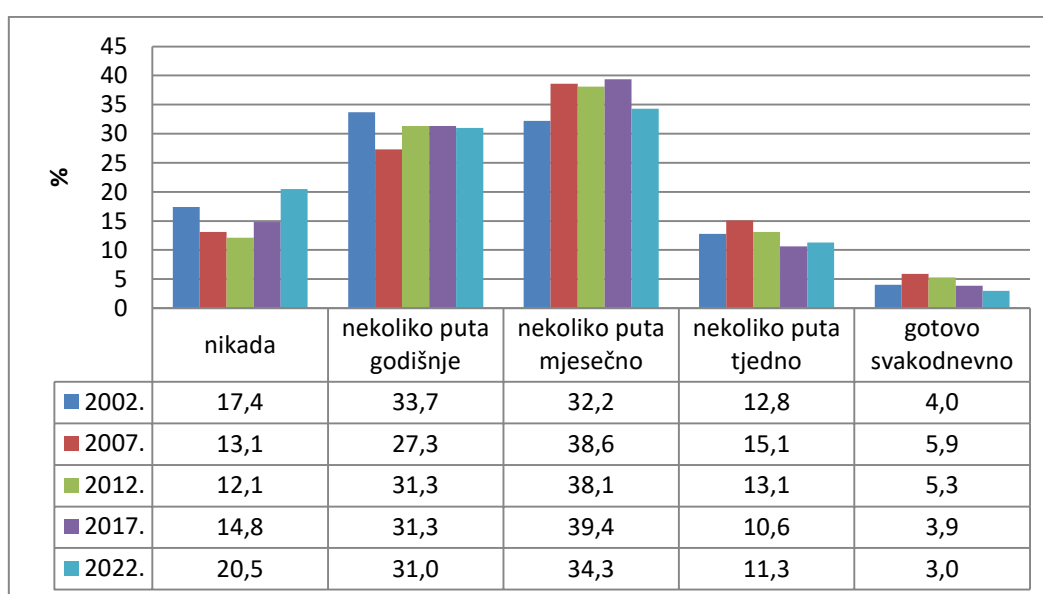

Izvor podataka o umrlim osobama: Državni zavod za statistiku, a stopa računana u Zavodu

Prema istraživanju Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti 2022. godine, 20,5% srednjoškolaca navelo je kako nikada ne konzumira alkoholna pića. To budi optimizam jer se u odnosu na prijašnja dva istraživanja, znači u zadnjih 10 godina, povećao broj učenika koji nikada ne konzumiraju alkoholna pića, a istovremeno je smanjen broj onih koji svakodnevno konzumiraju alkoholna pića.

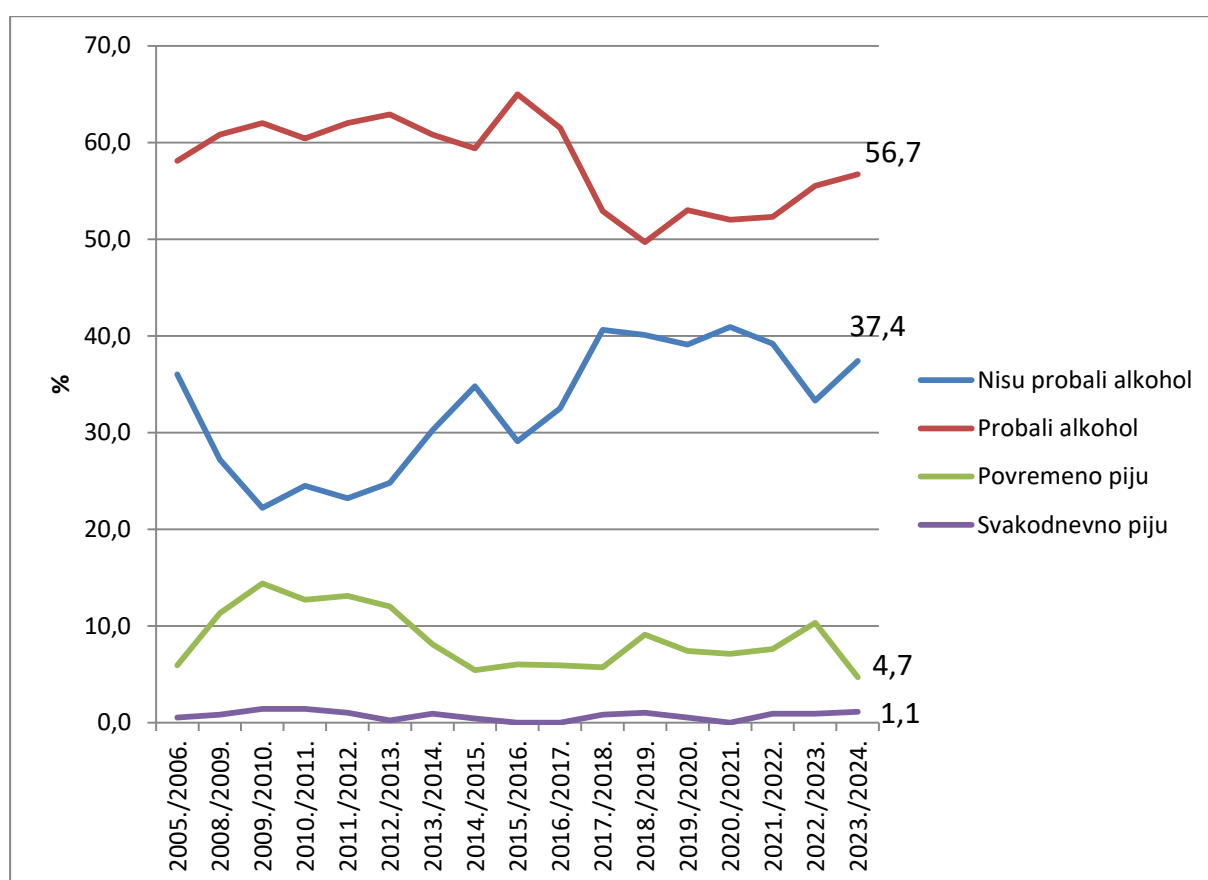
Istraživanja pokazuju kako se alkohol najviše konzumira prigodno (nekoliko puta godišnje) te prilikom mjesečnih izlazaka (nekoliko puta mjesečno).

Pijenje alkoholnih pića među učenicima srednjih škola u Koprivničko-križevačkoj županiji

U šestim razredima osnovnih škola, od 2001. do 2024., Centar je provodio preventivni program "Otvoreni kišobran". Istraživanje u školskoj godini 2023./2024. pokazalo je kako 63% učenika šestih razreda osnovne škole ima iskustvo s pijenjem (probali alkoholno piće, piju povremeno ili stalno) dok 37% učenika nije probalo alkoholna pića. Uspoređujući podatke svih dosadašnjih istraživanja, može se ipak uočiti blago povećavanje broja učenika 6. razreda osnovne škole koji nisu probali piti alkohol. Nadamo se da će taj trend prevagnuti.

Pijenje alkoholnih pića među učenicima šestih razreda osnovne škole u Koprivničko-križevačkoj županiji, 2005.-2024.

XI.

ZDRAVSTVENE USTANOVE I DJELATNICI

ZDRAVSTVENE USTANOVE I DJELATNICI U KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKOJ ŽUPANIJI u 2023.

po pojedinim zdravstvenim ustanovama

Djelatnici po pojedinim zdravstvenim ustanovama na dan 31.12. 2023.	ZDRAVSTVENI DJELATNICI							ADMINISTRATIVNO-TEHNIČKO OSOBLJE		SVEUKUPNO
	UKUPNO zdravstveni djelatnici	DOKTORI MEDICINE	DOKTORI DENTALNE MEDICINE	FARMACEUTI	ostali zdravstveni /nezdravstveni suradnici s VSS ¹	VŠS ^{2,3}	SSS ²	administrativno osoblje	tehničko osoblje	
Opća bolnica Koprivnica	684	167	-	4	18	219	276	59	133	876
Dom zdravlja	160	43	20	-	2	31	64	11	33	204
Zavod za javno zdravstvo	49	16	-	-	4	17	12	6	3	58
Zavod za hitnu medicinu	105	13	-	-	-	36	56	5	36	146
Ordinacije privatne prakse	240	54	53	-	-	10	123	22	9	271
Zdravstvena njega	63	-	-	-	-	17	46	-	-	63
Ljekarne	159	-	-	74	-	1	84	9	16	184
SVEUKUPNO	1.460	293	73	78	24	331	661	112	230	1.802

Izvor: Podaci Zavoda za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije za 2023., a prema izvješću pojedinih ustanova.

Napomena: 1. Ostali zdravstveni/nezdravstveni suradnici s VSS su: dr. veterine, dipl. sanitarni ing., ing. prehrambene biotehnologije, psiholozi, socijalni radnici i drugi koji sudjeluju u procesu dijagnostike, liječenja i zdravstvene zaštite

2. VŠS i SSS čine medicinske sestre/tehničari, sanitarni tehničari/inženjeri; farmaceutski tehničari/inženjeri i sl.

3. VŠS - u toj skupini se prikazuju i one medicinske sestre/tehničari, sanitarni tehničari/inženjeri; farmaceutski tehničari/inženjeri i sl. s VSS koji su tako raspoređeni po sistematizaciji radnog mjesta.